

P/10641127

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO PROSTORNOGA UREĐENJA, GRADITELJSTVA I DRŽAVNE
IMOVINE

PROVEDBENI PROGRAM MINISTARSTVA
PROSTORNOGA UREĐENJA, GRADITELJSTVA I
DRŽAVNE IMOVINE
za razdoblje 2025. – 2028. godine

Zagreb, srpanj 2025.

Sadržaj

Predgovor	3
1. Uvod	5
1.1. Djelokrug	5
1.2. Vizija i misija	5
1.3. Organizacijska struktura	6
1.4. Institucije u nadležnosti Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine	7
2. Opis kratkoročnih razvojnih potreba i potencijala upravnog područja Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine	7
2.1. Graditeljstvo	7
2.2. Prostorni razvoj	8
2.3. Prostorno uređenje	8
2.4. Stambena politika	8
2.5. Stambeno zbrinjavanje	9
2.6. Poticana stanogradnja	9
2.7. Energetska učinkovitost	10
2.8. Obnova	10
2.9. Razvoj informacijskih sustava i digitalizacija	11
2.10. Upravljanje nekretninama i pokretninama	11
3. Doprinos provedbi ciljeva iz povezanih akata strateškog planiranja	12
3.1. Doprinos provedbi ciljeva iz Programa Vlade Republike Hrvatske 2024.-2028.	12
3.2. Doprinos provedbi strategija i drugih hijerarhijski viših akata strateškog planiranja	13
3.3. Doprinos provedbi Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026. i Dodatka Nacionalnom planu oporavka i otpornosti 2021.-2026.	18
3.4. Doprinos provedbi Programa Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030. godine te provedbi zelene tranzicije i/ili digitalne transformacije	18
4. Popis mjera s opisom	21
5. Tablični prikaz provedbenog programa Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine za razdoblje od 2025. do 2028. godine	34

Predgovor

Poštovani,

pred Vama je Provedbeni program Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine za razdoblje od 2025. do 2028. godine kojim se osigurava nastavak provedbe važnih uspjeha Vlade Republike Hrvatske ostvarenih u prethodnom mandatu, a koje će Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine iz svoje nadležnosti nastaviti provoditi i u ovom programskom razdoblju.

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine predloženim mjerama adresira sve prioritete istaknute u Programu Vlade Republike Hrvatske za razdoblje 2024. - 2028. godine naročito u segmentu unaprjeđenja javnih politika koje pridonose ostvarenju 4D ciljeva: demografskoj revitalizaciji, dekarbonizaciji i zelenoj tranziciji, digitalnoj transformaciji i dokumentima od strateške važnosti.

U današnjem dobu brzog tehnološkog razvoja i veće svijesti o održivosti, modernizacija graditeljstva, prostornog uređenja i energetska učinkovitost predstavlja ključni prioritet suvremenih društava. Tradicionalni pristupi izgradnji nisu dostatni za izazove poput klimatskih promjena, urbanizacije i ograničenih resursa. Stoga graditeljstvo ima važnu ulogu u oblikovanju prostora, razvoja gospodarstva i podizanju kvalitete života građana, a predloženim mjerama usmjerenim na unapređenje tog sektora postižu se brojni pozitivni učinci koji vode prema modernijoj, učinkovitijoj i održivoj Hrvatskoj.

Mjere prostornog razvoja uključuju i maritimnu komponentu, tako će se primjerice, u cilju implementacije strategije Plavog razvoja koja potiče održivi razvoj mora i morskog sektora izraditi „Studija Modela podataka mora“, kao dio standarda prostornih podataka za prostorno planiranje morskog područja.

Posebna pozornost posvetit će se daljnjem nastavku ublažavanja posljedica razornih potresa koji su pogodili Republiku Hrvatsku, pri tome osiguravajući društvenu i gospodarsku revitalizaciju pogođenih područja. Prioritet je obnova privatnih i javnih zgrada po modelu cjelovitog pristupa obnovi, sukladno načelu „Obnoviti bolje“ (Build Back Better) koji uključuje i energetska učinkovitu obnovu.

Od ključnih prioriteta Ministarstva u ovom programskom razdoblju treba istaknuti mjere vezane uz provedbu stambene politike i demografske revitalizacije (D1). Stanovanje kao jedna od osnovnih ljudskih potreba predstavlja temelj stabilnosti i sigurnosti pojedinca i obitelji. Stoga je ovim programom posebna pozornost usmjerena na provedbu mjera usmjerenih na osiguravanje pristupačnog stanovanja za sve građane posebice mlade, kao i provedbu politika poticane stanogradnje. Stambenim zbrinjavanjem na potpomognutim područjima, omogućavanjem dostupnih, uporabljivih i useljivih stambenih jedinica stvaraju se uvjeti za poticanje ostanka, naseljavanja i ravnomjernog regionalnog razvoja.

Posebno ističemo mjere usmjerene na energetska učinkovitost kojima je cilj dekarbonizirati nacionalni fond zgrada kroz energetska obnovu postojećih zgrada i izgradnju novih energetska

učinkovitih zgrada (D2). Implementacija mjera energetske učinkovitosti i dekarbonizacije donosi višestruke koristi, uključujući smanjenje troškova energije, povećanje energetske sigurnosti, smanjenje uvoza energije, prelazak na obnovljive izvore energije, ublažavanje energetske siromaštva na potpomognutim područjima i područjima posebne državne skrbi i dr. Ovaj izazov nije samo ekološki, već i društveni i ekonomski.

Jedan od značajnih ciljeva pred nama je prilagodba zakonodavnog okvira zelenoj tranziciji kojim će se omogućiti uravnotežen i održiv prostorni razvoj Republike Hrvatske, a u funkciji poboljšanja kvalitete života i ublažavanja depopulacijskih trendova, uz očuvanje identiteta prostora. Predložene mjere adresiraju razvoj zelene infrastrukture u urbanim područjima i kružno gospodarenje prostorom i zgradama, održivo planiranje obnovljivih izvora energije, kao i procese obnove nakon potresa.

Također, nastavljaju se aktivnosti na digitalizaciji i tehnološkom unaprjeđenju poslovnih procesa vezanih uz razvoj platformi i digitalnih infrastrukturnih servisa kojim će unaprijediti pružanje elektroničkih javnih usluga i smanjiti opterećenje građanima, poslovnim subjektima i investitorima (D3). Time će se odgovoriti na izazove u cjelokupnom sustavu prostornog uređenja i graditeljstva i sustavu upravljanja državnom imovinom te ubrzati izdavanje akata za gradnju i realizaciju investicija na svim razinama upravljanja. Primjerice, predloženim mjerama digitalizacije uvode se prostorni planovi nove generacije „ePlanovi“ koji predstavljaju ključnu komponentu digitalne transformacije sustava prostornog uređenja u Republici Hrvatskoj. Uvođenjem navedenih noviteta omogućava se transparentnost i standardizacija procesa, ali i između ostalog provedba mjera u prevenciji nezakonite gradnje te sankcioniranje prekršitelja.

Unaprjeđenjem i koordinacijom decentraliziranog sustava upravljanja nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske postiže se sinergijski učinak disperzije upravljanja na lokalnu, regionalnu i središnju razinu, a naročiti fokus stavlja se na nekretnine od strateškog značaja čijom aktivacijom će se postići značajna gospodarska, financijska, razvojna i društvena korist za Republiku Hrvatsku.

I u ovom programskom razdoblju nastavit će se s učinkovitom provedbom Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026. (NPOO) i Dodatka NPPO-u vezanih uz digitalizaciju sustava prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, modernizaciju i integraciju seizmičkih podataka za proces obnove i planiranje buduće gradnje te monitoring javne infrastrukture, uspostave i provedbe sustavnog gospodarenja energijom i sveobuhvatne obnove zgrada.

Predloženim brojnim strateškim, programskim, zakonskim i podzakonskim rješenjima oživotvorit će se procesi usmjereni na boljitak svih građana (D4).

Provedbom programskih mjera i aktivnosti, a u okviru svojih zakonom propisanih nadležnosti, i nadalje ćemo pridonositi rastu i razvoju hrvatskog gospodarstva te boljitku svih građana.

POTPREDSJEDNIK VLADE I MINISTAR

Branko Bačić

Klasa: 023-01/25-01/73

Urbroj: 531-15-3-1-25-73

1. Uvod

Izrada Provedbenog plana obveza je svih tijela državne uprave na temelju Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 123/17 i 151/22) i Uredbe o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“, broj 37/23). Provedbeni plan Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (dalje u tekstu i kao MPGI) prema razdoblju važenja pripada kategoriji kratkoročnih akata strateškog planiranja, donosi za razdoblje od 4 godine te opisuje prioritetne mjere i aktivnosti za provedbu ciljeva utvrđenih u Programu Vlade Republike Hrvatske i drugim relevantnim aktima strateškog planiranja od nacionalnog značaja za čiju provedbu je nadležno Ministarstvo.

Provedbeni plan Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine za razdoblje od 2025. do 2028. godine sadržava 41 mjeru koje za cilj imaju pružiti odgovore na izazove i razvojne potrebe iz 10 područja što je prikazano u tablici:

Red.br.	Područja izazova i razvojnih potreba	Broj mjera
1	Graditeljstvo	3
2	Prostorni razvoj	3
3	Prostorno uređenje	5
4	Stambena politika	5
5	Stambeno zbrinjavanje	7
6	Poticana stanogradnja	4
7	Energetska učinkovitost	5
8	Obnova	1
9	Razvoj informacijskih sustava i digitalizacija	3
10	Upravljanje nekretninama i pokretninama	5

1.1. Djelokrug

Djelokrug Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine propisan je člankom 18. Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave („Narodne novine“, broj 85/20, 21/23 i 57/24) kojim se ustrojavaju tijela državne uprave te se utvrđuje njihov djelokrug. Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na prostorno uređenje, graditeljstvo i stanovanje te upravne i druge poslove koji se odnose na upravljanje državnom imovinom koja mu je posebnim zakonom dana na upravljanje.

1.2. Vizija i misija

Vizija Ministarstva je održiv prostorni razvoj Republike Hrvatske kroz učinkovitu brigu za prepoznavanje, očuvanje i korištenje prostora kao osobito vrijednog i ograničenog nacionalnog dobra te stvaranja uvjeta za uspostavu normalnoga života na područjima pogođenim potresom.

Vizija Ministarstva je i sustavno, razvidno, optimalno i dugoročno održivo upravljanje imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske, temeljeno na načelima odgovornosti, javnosti, ekonomičnosti i predvidljivosti, koje je u službi postizanja gospodarskih, infrastrukturnih i drugih strateških razvojnih ciljeva i zaštite nacionalnih interesa, sa svrhom očuvanja imovine i njene važnosti za život i rad postojećih i budućih naraštaja.

Misija Ministarstva je stvaranje uvjeta za učinkovito, ekonomično i svrhovito upravljanje prostorom, poboljšavanje informiranosti i podizanje svijesti građana o potrebi očuvanja identiteta prostora u kojem žive, uspostava reda u prostoru te unapređenje stanja u području prostornog uređenja, održive i energetske učinkovite gradnje i kvalitete stanovanja te obnova građevina oštećenih u potresu, zaštita imovine, okoliša, prirodne i kulturne baštine.

Misija Ministarstva je i stvoriti uvjete i izgraditi kapacitete koji će osigurati izradu kvalitetnih provedbenih propisa i ključnih dokumenata upravljanja i raspolaganja državnom imovinom te provedbu istih, a vezano uz organizirano, racionalno, razvidno i javno upravljanje i nadzor nad državnom imovinom i s njome povezanim obvezama u ime i za račun građana Republike Hrvatske, vođenje sveobuhvatne interne evidencije pojava oblika državne imovine kojom upravlja Ministarstvo, u službi gospodarskog rasta i zaštite nacionalnih interesa, poduzimanje potrebitih mjera za što učinkovitiju uporabu svih pojava oblika državne imovine, pronalaženje i implementacija sustavnih rješenja upravljanja državnom imovinom i optimalnih promjena koje mogu pridonijeti povećanju učinkovitosti ove javne usluge, uz visok stupanj profesionalnosti.

1.3. Organizacijska struktura

1.4. Institucije u nadležnosti Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine

Ministarstvo je nadležno za dvije pravne osobe kojima je osnivač Republika Hrvatska: Državne nekretnine d.o.o. i Agenciju za pravni promet i posredovanje nekretninama.

Državne nekretnine d.o.o. (DN)

Trgovačko društvo Državne nekretnine d.o.o. je pravna je osoba od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku i u 100% je vlasništvu Republike Hrvatske. U portfelju Državnih nekretnina nalaze se tri pojavna oblika državne imovine: poslovni prostori, stanovi i rezidencijalni objekti. Stupanjem na snagu Zakona o upravljanju nekretninama i pokretninama u vlasništvu Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 155/23), od 2024. godine, uz dosadašnje poslove upravljanja i raspolaganja nekretninama iz svoje nadležnosti vrše i prodaju te razvrgnuća suvlasničke zajednice za nekretnine procijenjene vrijednosti do 1 milijun eura.

Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama (APN)

Agenciju za pravni promet i posredovanje nekretninama osnovala je Vlada Republike Hrvatske Uredbom o Agenciji za pravni promet i posredovanje nekretninama („Narodne novine“, broj 19/25), ima svojstvo pravne osobe s pravima i obvezama propisanim Zakonom o ustanovama, Uredbom i Statutom APN-a. APN ima ovlast da u korist Republike Hrvatske sklapa ugovore o kupnji ili zamjeni nekretnina u Republici Hrvatskoj, osim onih nekretnina čiji je pravni promet uređen posebnim propisima.

2. Opis kratkoročnih razvojnih potreba i potencijala upravnog područja Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine

2.1. Graditeljstvo

Graditeljstvo ima ključnu ulogu u oblikovanju prostora, razvoja gospodarstva i podizanju kvalitete života građana te unapređenje tog sektora predstavlja temeljni korak prema modernijoj, učinkovitijoj i održivoj Hrvatskoj. Prilagodbom zakonodavnog okvira, provedbom pametnih javnih politika i usmjerenošću prema zelenoj i digitalnoj tranziciji, stvaraju se preduvjeti za jaču i bolju Hrvatsku. Jasnim i predvidivim zakonodavnim okvirom, usklađenim s europskim standardima omogućuje se bržu realizacija projekata, veću pravnu sigurnost i strožu kontrolu kvalitete građenja i zaštite prostora, pri tome potičući energetske učinkovite, ekološki prihvatljivu i društveno uključivu gradnju.

Vizija bolje Hrvatske temelji se na prostoru koji je planski razvijen, infrastrukturno opremljen, otporan na klimatske promjene i prilagođen potrebama ljudi te graditeljstvo, kao nositelj fizičkog razvoja zemlje, mora djelovati u skladu s načelima održivosti, sigurnosti i odgovornosti. Unapređenje stanja u graditeljstvu nije samo tehničko pitanje, već civilizacijski iskorak prema uređenijem, sigurnijem i prosperitetnijem društvu. Kroz pametne zakone i učinkovite politike grade se temelji bolje Hrvatske.

2.2. Prostorni razvoj

Izradom i donošenjem dokumenata prostornog razvoja Republike Hrvatske i prostornih planova državne razine ostvaruju se pretpostavke za održivo korištenje prostornih resursa kroz usklađivanje iskazanih razvojnih potreba te zahtjeva i interesa drugih korisnika prostora, kao i osiguranje međusektorske i višerazinske suradnje u procesima koji su od utjecaja na korištenje ili upravljanje prostorom. Izradom Krajobraznih osnova mikroregionalne, područne i lokalne razine te usvajanjem dokumenta Arhitektonske politike Republike Hrvatske, Nacionalne smjernice za vrsnoću i kulturu građenja za srednjoročno razdoblje, izradit će se niz preporuka za postizanje kvalitetnijeg izgrađenog okoliša, unaprjeđenje kulture građenja i zaštitu javnog interesa. Postizanje održivog razvoja cjelokupnog teritorija Republike Hrvatske planira se u skladu s međunarodnim i EU kontekstom, odnosno u skladu s globalnim i EU dokumentima koji postavljaju strateški okvir za razvoj. U tijeku izrada novog Zakona o prostornom uređenju.

Objavom prostornih planova i uređenih drugih skupova prostornih podataka na geoportalu Informacijskog sustava prostornog uređenja (ISPU) kao centralnom mjestu dostupnom stručnoj i širokoj javnosti, svaki korisnik prostora ili potencijalni investitor na jednostavan će i transparentan način moći saznati mogućnosti provedbe zahvata u prostoru za svaku točku na teritoriju Republike Hrvatske, kao i eventualna ograničenja koja proizlaze iz odredbi prostornih planova, ali i iz propisa iz nadležnosti drugih sektora. Uređeni skupovi prostornih podataka i prostorni planovi izrađeni prema standardiziranoj metodologiji omogućavaju bolje praćenje stanja u prostoru i upravljanje prostornim resursima te pridonose optimizaciji procesa u državnoj upravi i unaprjeđenju razmjene podataka u okviru Državne informacijske infrastrukture.

2.3. Prostorno uređenje

Potencijal ovog područja očituje se u mogućnosti unaprjeđenja učinkovitosti sustava prostornoga uređenja kroz osiguranje zakonske i stručne utemeljenosti prostornih planova te postupaka izrade, donošenja i provedbe prostornih planova kao podzakonskih akata, čime se ostvaruju i uvjeti za korištenje, zaštitu i upravljanje prostorom Republike Hrvatske, pretpostavke za održivi društveni i gospodarski razvoj te korištenje prirodnih i kulturnih dobara. Glavni prioritet prostornog uređenja je podizanje kvalitete prostornih planova integracijom stručnih podloga i razvojem metodologija za primjenu u sustav prostornog planiranja, uspostava stručnog dijaloga kroz Stručna povjerenstva za ocjenu kvalitete prostorno planskih rješenja, uključivanje znanstvene zajednice i dr. . Optimizacijom regulatornog okvira, kao i većom kvalitetom, koordinacijom i racionalizacijom sustava za vođenje postupaka izdavanja dozvola kroz digitalni informacijski sustav, ubrzava se postupak izdavanja dozvola, a time i konkurentnost te poslovno okruženje u Republici Hrvatskoj.

2.4. Stambena politika

Područje stanovanja predstavlja ključni društveni izazov kojeg karakterizira otežana priuštivost stanovanja. Provođenjem mjera za poticanje povoljnog stanovanja unaprjeđuje se životni

standard. Predloženi set mjera usmjeren je na povećanu ponudu stambenih jedinica i smanjenje cijena istih. Radi unaprjeđenja tog područja potrebno je uspostaviti stabilan pravni i upravljački okvir. Kao nadogradnju, u cilju ravnomjernog razvoja svih krajeva Hrvatske nužno je poticanje razvoja komunalnog gospodarstva te ujednačavanje komunalnog standarda. Također, naglašena je potreba za optimiziranjem, pojednostavljenjem i ukidanjem nepotrebnih upravnih procesa, stoga se unaprjeđuje informacijski sustav tržišta nekretnina (eNekretnine) koji svim sudionicima omogućava pristup relevantnim podacima čime se omogućuje održivi razvoj gospodarstva i infrastrukturnih sustava, odmjereno i racionalno korištenje prostora te usmjeravanje razvojnih aktivnosti prema već korištenom prostoru.

2.5. Stambeno zbrinjavanje

Republika Hrvatska izrazito je geografski i ekonomski heterogena, što predstavlja poseban izazov u privlačenju i poticanju naseljavanje na potpomognutim područjima Republike Hrvatske, a omogućavanjem dostupnih, uporabljivih i useljivih stambenih jedinica stvaraju se uvjeti za demografski i gospodarski razvoj. Takva područja se suočavaju sa raznim problemima, kao što su visoka stopa energetske siromaštva, niski prihodi stanovništva, migracijske praznine i slično. Programima i projektima na potpomognutim i potresom pogođenim područjima nastavlja se poticati povratak, ostanak i useljavanje stanovništva na tim područjima čime se doprinosi demografskom i gospodarskom razvoju tih područja. Projektima obnove i izgradnje stambenih jedinica u ratu oštećenih obiteljskih kuća na potpomognutim područjima omogućit će se obnova i izgradnja obiteljskih kuća i na taj način doprinijeti poboljšanju životnih uvjeta te omogućiti povratak i opstanak na potpomognutim područjima koja sukladno indeksu razvijenosti zaostaju za nacionalnim prosjekom i čiji je razvoj potrebno dodatno poticati. Provedbom mjera omogućava se obnova i izgradnja stambenog fonda (obiteljskih kuća i višestambenih zgrada), koji se stavljaju na raspolaganje korisnicima programa stambenog zbrinjavanja i na taj način doprinosi poboljšanju životnih uvjeta i revitalizaciji potpomognutih područja. Redovno održavanje stambenih jedinica, njihova obnova i opremanje provodi se s ciljem dovođenja u stanje uporabljivosti kako bi se iste mogle dati u najam korisnicima na listi prioriteta stambenog zbrinjavanja, žrtvama nasilja u obitelji, izvanrednog stambenog zbrinjavanja (poplava, požar, klizišta, potres, eksplozija i druge okolnosti, socijalno najugroženije skupine stanovništva, deficitarni kadrovi, novonastale obitelji, mladi i sl.). Adresirane mjere provode se u međuresornoj suradnji s jedinicama lokalne samouprave i tijelima državne uprave. Mjerama se adresira stambeno zbrinjavanje osjetljivih skupina primjerice, nacionalne manjine (romska zajednica), žrtve nasilja u obitelji, osobe s odobrenom međunarodnom zaštitom, ali i financijska potpora u poticanju povratka Hrvata u Bosnu i Hercegovinu.

2.6. Poticana stanogradnja

Adresiranjem mjera poticane stanogradnje iz djelokruga APN-a utječe se na uvjete otežane priuštivosti stanovanja i doprinosi rješavanju društvenih poremećaja po pitanjima demografije, iseljavanja, radne mobilnosti, obrazovanja i općenitog zadovoljstva građana. Kako bi se promijenilo stanje i povećala priuštivost stanovanja, potrebno je primijeniti set mjera u različitim područjima koje sinergijski djeluju na povećanu ponudu stambenih jedinica i s tim prema načelima tržišnog mehanizma utječu na smanjenje cijena.

2.7. Energetska učinkovitost

Cilj je dekarbonizirati nacionalni fond zgrada kroz energetske obnovu postojećih zgrada i izgradnju novih energetski učinkovitih zgrada (zgrade nulte emisije). Postojećim zgradama je cilj smanjiti energetske potrebe, što će se provoditi poticanjem energetske obnove zgrada kroz javne pozive, sukladno Programima energetske obnove.

Znatan potencijal za smanjenje emisija CO₂ na razini ukupne neposredne potrošnje energije očituje se u sektoru zgradarstva, koji dekarbonizacijom zgrada može dati doprinos nacionalnom cilju s preko 36 %. Razvojni potencijali definirani su u „Dugoročnoj strategiji obnove nacionalnog fonda zgrada do 2050. godine“ i Programima energetske obnove zgrada.

Uslijed saniranja posljedica izazvanih potresom, pokrenuta je cjelovita obnova vođena načelom „obnoviti bolje“ (Build Back Better - BBB) čime se uz obnovu nakon potresa, osigurava značajno povećanje energetske učinkovitosti objekata te se zgrade dovode na višu razinu potresne otpornosti i održivosti. Ista se financira iz Fonda solidarnosti EU, Mehanizma za oporavak i otpornost te državnog proračuna. Trenutno se provodi 214 projekata cjelovite obnove zgrada javnog sektora oštećenih u potresima, a provedbom tih projekata će se dovršiti energetska obnova i obnova nakon potresa najmanje 596.495 m² javnih zgrada oštećenih u potresima, čime će se ispuniti zahtjev u pogledu smanjenja potrošnje energije za grijanje od najmanje 50 % za svaku zgradu (osim za zgrade sa statusom kulturnog dobra) u odnosu na godišnju potrošnju energije za grijanje prije obnove i ostvariti 30%-tno povećanje uštede primarne energije u odnosu na stanje prije obnove, uz poštovanje načela nenanošenja bitne štete (DNSH načelo) iz članka 17. Uredbe (EU) 2020/852 o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja.

2.8. Obnova

Obnova nije samo tehnički proces već i ključna prilika za društvenu i gospodarsku revitalizaciju pogođenih područja, dok kratkoročne mjere stvaraju temelje za dugoročni oporavak i poboljšanje kvalitete života. Poslovi upravnog područja obnove usmjereni su na donošenje akata o obnovi temeljem kojih se provodi obnova odnosno uklanjanje zgrada oštećenih ili uništenih u prirodnoj nepogodi proglašenoj na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije koje je pogođeno potresima, gradnja zamjenskih zgrada i stambeno zbrinjavanje osoba pogođenih tom nepogodom. Navedenim se osigurava stvaranje uvjeta za uspostavu normalnoga života na pogođenom području, poboljšava uvjete stanovanja te osigurava uvjete za zadržavanje stanovništva na navedenim prostorima.

Novom Odlukom Vlade Republike Hrvatske iz prosinca 2024. o donošenju Programa mjera obnove zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije („Narodne novine“, broj 154/24) unaprijeđen je proces obnove definiran Zakonom o obnovi, a Programom mjera primjerice, omogućuje se jednokratna promjena modela obnove nakon donošenja rješenja o obnovi, olakšava se pristup obnovi zahtjevnih konstrukcijskih obnova višestambenih zgrada u povijesnim jezgrama Gline, Petrinje i Siska i dr. .

2.9. Razvoj informacijskih sustava i digitalizacija

Provedba mjera upravnog područja za razvoj informacijskih sustava i digitalizaciju usmjerena je na brojne aktivnosti: olakšati, osuvremeniti, unificirati i digitalizirati procedure izrade prostornih planova u Republici Hrvatskoj, omogućiti uspostavu platformi i digitalnih infrastrukturnih servisa za unaprjeđenje pružanja elektroničkih javnih usluga te smanjiti opterećenja građanima, poslovnim subjektima i investitorima. Time će se odgovoriti na izazove u cjelokupnom sustavu prostornog uređenja i graditeljstva i sustavu upravljanja državnom imovinom te ubrzati izdavanje akata za gradnju i realizaciju investicija na svim razinama upravljanja. Planiran investicijski projekt obuhvaća nadogradnju Informacijskog sustava prostornoga uređenja i državne imovine (ISPU), a odnosi se na digitalizaciju zakonski propisanih procedura i nadogradnju Informacijskog sustava prostornoga uređenja (ISPU) razvojem e-usluga: Geoportal, ISPU lokator, eDozvola, eKonferencija, eArhiva dozvola, ePlanovi, ePlanovi editor, eEnergetski certifikat, eKatalog prostornih planova, eGrađevinski dnevnik, eNekretnine, eObnova, Registar brownfield područja, eProstorna inspekcija, Registar zelene infrastrukture, Interni registar nekretnina, eProcedure, Building Information Modeling, E-javni natječaj nekretnina i pokretnina i BI sustav praćenja poslovanja pravnih osoba u državnom vlasništvu, eRežimi, Centralni metaregistar i eGrađevinska investicija. Navedenim osuvremenjivanjem između ostalog, omogućava se prelazak prostornih planova stare generacije na prostorne planove nove generacije, što podrazumijeva unificiranje i digitaliziranje svih procedura izrade prostornih planova u Republici Hrvatskoj te uspostavu platformi i digitalnih infrastrukturnih servisa koji će unaprijediti pružanje elektroničkih javnih usluga i smanjiti opterećenje građanima, poslovnim subjektima i investitorima. Ista će biti temelj za provedbu tematskih analiza i valorizacija prostora Republike Hrvatske te prikupljanje i obradu digitalnih podataka i izradu digitalnih analitičkih podloga za izradu odgovarajućih prostornih slojeva.

2.10. Upravljanje nekretninama i pokretninama

Imovinu u obliku nekretnina i pokretnina u vlasništvu Republike Hrvatske karakterizira bogatstvo i raznolikost oblika, ali ponajviše izniman razvojni potencijal. Nekretnine u državnom vlasništvu su jedan od najvrjednijih resursa, a iste predstavljaju važan segment uravnoteženog lokalnog i regionalnog razvoja, socijalne kohezije, modernizacije javne uprave te imaju veliki utjecaj na ukupni gospodarski i društveni razvoj Republike Hrvatske i unapređenje uvjeta života i rada njenih stanovnika. Stavljanjem u funkciju neiskorištenih ili neadekvatno korištenih nekretnina u državnom vlasništvu ostvaruje se višestruka korist: postizanje fiskalne održivosti i pravednog gospodarskog razvoja koje pridonosi smanjenju javnog duga, povećanju prihoda od upravljanja imovinom u državnom proračunu te sveukupno gospodarskom razvitku. Decentraliziranim pristupom upravljanja uključanjem županija, gradova sjedišta županija, velikih gradova s preko 35.000 stanovnika, društva Državne nekretnine d.o.o. i javnih ustanova za upravljanje nacionalnim parkovima i parkovima prirode, a koja tijela uz Ministarstvo upravljaju u ime Republike Hrvatske nekretninama u državnom vlasništvu, omogućeno je brže i učinkovitije rješavanje imovinsko-pravnih odnosa na državnim nekretninama u svrhu realizacije brojnih gospodarskih, javnih i ostalih razvojnih projekata, a u cilju povećanja investicijskog potencijala i realizacije investicijskih projekata. Adresiranjem mjera usmjerenih na ubrzanje procesa aktivacije nekretnina i pokretnina, povećanje prihoda od upravljanja nekretninama, koordinaciju decentraliziranog sustava i ispunjenje administrativnih potreba/smještaja korisnika državnog proračuna ostvaruju se brojni sinergijski učinci na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini: pokreću novi gospodarski ciklusi, pridonose

otvaranju novih radnih mjesta, poticanje investicija, unaprjeđenje javne i poslovne infrastrukture i dr.

3. Doprinos provedbi ciljeva iz povezanih akata strateškog planiranja

3.1. Doprinos provedbi ciljeva iz Programa Vlade Republike Hrvatske 2024.-2028.

Provedbom mjera definiranih ovim Provedbenim programom, Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine će sustavno i aktivno doprinosti provedbi prioriteta i ciljeva Programa Vlade Republike Hrvatske za razdoblje 2024.-2028. godine. Od pet prioriteta koje je Vlada Republike Hrvatske definiranih Programom, mjere u nadležnosti Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine povezane su sa svih 5 prioriteta: 1. Uspješna Hrvatska, 2. Vitalna Hrvatska, 3. Pravedna Hrvatska, 4. Održiva Hrvatska i 5. Suverena Hrvatska.

Mjere u nadležnosti Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine povezane su sa sljedećim ciljevima Programa Vlade:

Prioritet/Cilj Programa Vlade Republike Hrvatske 2024.-2028.	Broj mjere u Provedbenom programu
1. USPJEŠNA HRVATSKA	
1.4. Upravljanje državnom imovinom i prostorno uređenje	4, 5, 6, 7, 19, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40
1.5. Digitalna i zelena tranzicija društva, industrije i poduzetništva	1, 2, 8, 18
2. VITALNA HRVATSKA	
2.3. Ravnomjerni regionalni razvoj Hrvatske	9, 16, 20, 21, 29
3. PRAVEDNA HRVATSKA	
3.4. Djelotvorna javna uprava	3, 10, 17
3.6. Dostupno stanovanje	12, 13, 14, 15, 22, 23
4. ODRŽIVA HRVATSKA	
4.1. Dekarbonizacija gospodarstva, energetike i prometa	26, 27
4.5. Završetak obnove javnih zgrada javnog sektora i privatne imovine	11, 24, 28, 30, 31, 32, 33
5. SUVERENA HRVATSKA	
5.3. Utjecajna Hrvatska	25

3.2. Doprinos provedbi strategija i drugih hijerarhijski viših akata strateškog planiranja

Pojedine mjere iz nadležnosti Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine doprinose provedbi strategija i hijerarhijski viših akata strateškog planiranja kako slijedi:

- Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine („Narodne novine“, broj 13/21)
- Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 106/17)
- Nacionalni plan stambene politike Republike Hrvatske do 2030. godine s pripadajućim Akcijskim planom za provedbu Nacionalnog plana stambene politike Republike Hrvatske za razdoblje od 2025. do 2027. godine
- Strategija demografske revitalizacije Republike Hrvatske do 2033. godine („Narodne novine“, broj 36/24)
- Nacionalni plan za uključivanje Roma za razdoblje od 2021. do 2027. godine i pripadajući Akcijski plan za provedbu nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine
- Nacionalni plan zaštite od nasilja nad ženama i nasilja u obitelji do 2029. godine s pripadajućem Akcijskim planom zaštite od nasilja nad ženama i nasilju u obitelji za razdoblje do 2026. godine
- Program održivog društvenog i gospodarskog razvoja potpomognutih područja za razdoblje 2022. – 2025., Program društvene i gospodarske revitalizacije potpomognutih područja Sisačko-moslavačke županije pogođenih potresom i Program suzbijanja energetskog siromaštva koji uključuje korištenje obnovljivih izvora energije u stambenim zgradama na potpomognutim područjima i područjima posebne državne skrbi za razdoblje do 2025. godine
- Integrirani nacionalni energetski i klimatski plan za razdoblje od 2021. do 2030.
- Dugoročna strategija obnove nacionalnog fonda zgrada do 2050. godine i Program energetske obnove zgrada javnog sektora za razdoblje do 2030. godine
- Program razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje 2021. do 2030. godine i Program razvoja kružnog gospodarstva prostorom i zgradama za razdoblje 2021. do 2030. godine
- Program energetske obnove višestambenih zgrada za razdoblje do 2030. godine i Program energetske obnove zgrada koje imaju status kulturnog dobra za razdoblje do 2030. godine
- Strategija digitalne Hrvatske za razdoblje do 2032. godine („Narodne novine“, broj 2/23)
- Strategija upravljanja državnom imovinom za razdoblje 2019. – 2025. („Narodne novine“, broj 96/19)

Doprinos provedbi Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine

Pojedine mjere iz nadležnosti Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine doprinose provedbi strateških ciljeva Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine i to:

Mjera 32 pridonosi provedbi *Strateškog cilja 1.* Konkurentno i inovativno gospodarstvo, prioriteta u provedbi javnih politika koje će pridonijeti razvoju globalno konkurentne, zelene i digitalne industrije, gdje će se mjerom utjecati na dekarobnizaciju zgrada. Mjera 19 pridonosi

provedbi *Strateškog cilja 3*. Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom u dijelu koji se odnosi na stambeno zbrinjavanje.

Mjere 22 i 25 pridonose provedbi *Strateškog cilja 5*. Zdrav, aktivan i kvalitetan život kojom se omogućava zaštita prava nacionalnih manjina, prognanika i izbjeglica, osoba s međunarodnom zaštitom, Hrvata u BiH.

Mjere 12, 13, 19, 20, 21 i 24 pridonose provedbi *Strateškog cilja 6*. Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji ublažavanjem negativnih demografskih trendova i izgradnji poticajnog okruženja za mlade i obitelj, prioriteti provedbe politike na području demografske revitalizacije i izgradnje poticajnog okruženja za mlade i obitelj, u dijelu priuštivost stanovanja.

Mjera 28 pridonosi provedbi *Strateškog cilja 8*. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost, prioriteti provedbe na području energetske politike, u dijelu koji se odnosi na obnovu, energetska obnovu i obnovu nakon potresa za javne zgrade oštećene u potresu, poticat će se cjelovita obnova zgrada, koja osim mjera energetske obnove obuhvaća i mjere za osiguranje zdravih unutarnjih klimatskih uvjeta, zaštite od požara i rizika povezanih s pojačanom seizmičkom aktivnošću.

Mjere 19, 20, 23 i 33 doprinose provedbi *Strateškog cilja 12*. Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima, prioriteti provedbe politike na području razvoja potpomognutih i brdsko-planinskih područja, u dijelu koji se odnosi na stambeno zbrinjavanje i obnovu, gdje će se posebna pažnja posvetiti područjima teško stradalim u potresima 2020. godine i gdje kroz provedbu obnove i izgradnje zamjenskih stambenih i stambeno-poslovnih zgrada će se pružiti snažna podrška tim krajevima radi što bržeg oporavka te pružanja stanovništvu pogođenog područja uvjeta za kvalitetan život i ostanak. Mjerama stambenog zbrinjavanja darovanjem neuseljive obiteljske kuće ili građevinskog zemljišta u državnom vlasništvu/darovanje stana ili obiteljske kuće u državnom vlasništvu/prodaja stana ili obiteljske kuće u državnom vlasništvu, odnosno provođenjem postupaka prodaje i darovanja stana ili obiteljske kuće u državnom vlasništvu, odnosno naseljavanjem i zadržavanjem stanovništva u tim stambenim jedinicama doprinosi se ravnomjernom regionalnom razvoju te decentralizaciji.

Doprinos provedbi Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske

U kontekstu Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske, brojne mjere (1, 2, 3, 4, 5, 6, 17, 18, 29 i 33) iz područja graditeljstva, prostornog razvoja, prostornog uređenja i energetske učinkovitosti pridonose ostvarenju *Općeg cilja prostornog razvoja* — Uravnotežen i održiv prostorni razvoj na principima teritorijalne kohezije u funkciji poboljšanja kvalitete života i ublažavanja depopulacijskih trendova, uz očuvanje identiteta prostora. Mjera 7 doprinosi ostvarenju prioriteta definiranih u poglavlju 4. *Prioriteti i strateška usmjerenja prostornog razvoja*, unutar razvojnih prioriteta: 4.1. Održivost prostorne organizacije i 4.2. Očuvanost identiteta prostora, 4.3., dok mjera 10 pridonosi provedbi poglavlja 5. *Okvir za provedbu, prioriteta* 5.1. Institucionalni okvir za provedbu i 5.2. Koordinacija razvojnih mjera u prostoru u dijelu prostornog uređenja. Unaprjeđenje stanja u području graditeljstva u cilju uravnoteženog i održivog prostornog razvoja je od presudne važnosti i vodi stvaranju prostora koji je siguran, održiv, funkcionalan i dostupan svima. To je temelj za bolju povezanost, kvalitetniji život i razvoj Hrvatske u smjeru moderne, odgovorne i uključive države. Unaprjeđenjem učinkovitosti sustava prostornog uređenja osiguravaju se uvjeti za korištenje, zaštitu i upravljanje prostorom Republike Hrvatske te pretpostavke za održivi društveni i gospodarski razvoj, kao i korištenje prirodnih i kulturnih dobara.

Mjera 29 se provodi u cilju smanjenja razlike između različitih europskih regija te regija unutar Republike Hrvatske, koriste se sredstva europskih investicijskih fondova, između ostaloga, putem provođenja programa teritorijalne suradnje ESPON 2030 i URBACT IV, čijom se provedbom potiče razmjena iskustava i zajednički projekti lokalne, regionalne i središnje

državne razine s partnerima iz susjednih zemalja i ostalih regija EU, dok mjera 33 utječe na ublažavanje tempa depopulacije poticanjem prirodnog obnavljanja stanovništva i stvaranjem preduvjeta privlačnosti za mlađu populaciju, prema konceptu socijalne uključenosti, ravnopravnog pristupa javnim i drugim sadržajima, prava na rad i osobni napredak, korištenjem potencijala novih tehnologija, zelenog poslovanja i turističke atraktivnosti.

Doprinos provedbi Nacionalnog plana stambene politike Republike Hrvatske do 2030. godine i pripadajućeg Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana stambene politike Republike Hrvatske za razdoblje od 2025. do 2027. godine

Mjere iz područja stambene politike i poticane stanogradnje 12, 13, 14 i 15 doprinose provedbi posebnih ciljeva stambene politike definiranih Nacionalnim planom stambene politike Republike Hrvatske do 2030. godine. Doprinosom provedbi mjere 5.1. uz poseban cilj 1: Priuštivo stanovanje odnosno 5.1.1. Unapređenje pravno-upravljачkog okvira, nastoji se kroz jačanje pravne zaštite najamnog odnosa i za najmodavce i za najmoprimce osigurati aktiviranje praznih stanova za dugoročni najam. Kako bi se umanjili negativni učinci turizma u koje se ubrajaju porast opće razine cijena dobara i usluga pa tako i cijena nekretnina, kao i porast cijena najma, potrebno je održavati kvalitetnu bazu podataka (eNekretnine) u svrhu izrade kvalitetnih i sa Zakonom usklađenih procjena vrijednosti nekretnina. Navedene mjere adresiraju rješavanje stambenog pitanja priuštivog, održivog i pristojnog stanovanja, poboljšanje upravljanja i održavanja zgrada, aktivaciju praznih stambenih nekretnina, potpore za mlade pri kupovini prve stambene nekretnine i dr.

Doprinos provedbi Strategije demografske revitalizacije Republike Hrvatske do 2033. godine

Mjere 12 i 13 iz područja stambene politike doprinose strateškom cilju „Izgrađeno poticajno okruženje za obitelj i mlade“ u Strategiji demografske revitalizacije Republike Hrvatske do 2033. godine. Navedene mjere adresiraju ključno područje intervencija 1.2. Porezne olakšice i 1.3. Stambeno zbrinjavanje.

Doprinos provedbi Nacionalnog plana za uključivanje Roma za razdoblje od 2021. do 2027. godine i pripadajućeg Akcijskog plana za provedbu nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine

Mjera 9 iz područja prostornog uređenja i mjera 22 iz područja stambenog zbrinjavanja doprinose provedbi Nacionalnog plana za uključivanje Roma za razdoblje od 2021. do 2027. godine, Odluke Vlade Republike Hrvatske o donošenju Nacionalnog plana za uključivanje Roma za razdoblje od 2021. do 2027. godine i Akcijskog plana za provedbu nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine ostvarenjem cilja 7. Učinkovit i jednak pristup Roma prikladnom desegregiranom stanovanju i osnovnim uslugama.

Doprinos provedbi Nacionalnog plana zaštite od nasilja nad ženama i nasilja u obitelji do 2029. godine i pripadajućeg Akcijskog plana zaštite od nasilja nad ženama i nasilju u obitelji za razdoblje do 2026. godine

Mjera 22 iz područja stambenog zbrinjavanja doprinosi provedbi Nacionalnog plana zaštite od nasilja nad ženama i nasilja u obitelji do 2029. godine te pripadajućem Akcijskom planu zaštite od nasilja nad ženama i nasilju u obitelji za razdoblje do 2026. godine osiguranjem dovoljnog broja stambenih jedinica za stambeno zbrinjavanje obitelji u potrebi, mjera 2.11. podizanje

kvalitete života žrtava nasilja u obitelji nakon izlaska iz krizne situacije/kruga nasilja bivših nositelja stanarskih prava, žrtava nasilja u obitelji, neophodnih kadrova, te sufinanciranje aktivnosti i projekata lokalne samouprave na potpomognutim područjima.

Doprinos provedbi Programa održivog društvenog i gospodarskog razvoja potpomognutih područja za razdoblje 2022. – 2025., Programa društvene i gospodarske revitalizacije potpomognutih područja Sisačko-moslavačke županije pogođenih potresom i Programa suzbijanja energetske siromaštva koji uključuje korištenje obnovljivih izvora energije u stambenim zgradama na potpomognutim područjima i područjima posebne državne skrbi za razdoblje do 2025. godine

Mjere 23 i 24 iz područja stambenog zbrinjavanja doprinose provedbi Programa održivog društvenog i gospodarskog razvoja potpomognutih područja za razdoblje 2022. – 2025. Cilja 2. Demografska revitalizacija, a iz Programa društvene i gospodarske revitalizacije potpomognutih područja Sisačko-moslavačke županije pogođenih potresom doprinose provedbi dva posebna cilja i to: Posebnog cilja 2. Demografska revitalizacija i Posebnog cilja 3. Obnova i izgradnja stambenih i poslovnih objekata. Mjera 22 ujedno pridonosi i provedbi Program suzbijanja energetske siromaštva koji uključuje korištenje obnovljivih izvora energije u stambenim zgradama na potpomognutim područjima i područjima posebne državne skrbi za razdoblje do 2025. godine provedbom cilja 7.1 Energetika i održivi promet što uključuje bespovratna sredstva za energetske obnovu stambenih zgrada na potpomognutim područjima, s ciljem smanjenja potrošnje energije i emisije stakleničkih plinova. Program suzbijanja energetske siromaštva uključuje poticaje za obnovu stambenih objekata u energetskom siromaštvu, osobito na područjima s posebnim potrebama. Cilj je smanjiti troškove energije za kućanstva, poboljšati uvjete života te smanjiti emisiju CO₂. Neki od pozitivnih učinaka su: povećanje energetske učinkovitosti, održivi razvoj i zaštita okoliša, poticanje lokalnog gospodarstva, socijalna korist i poboljšanje uvjeta života, osnaživanje otpornosti na energetske krize i slično.

Doprinos provedbi Integriranog nacionalnog energetske i klimatskog plana za razdoblje od 2021. do 2030.

Mjerama 26 i 32 omogućava se postizanje ciljeva energetske unije i sustavno gospodarenje energijom u javnom sektoru, a planira se osigurati kombinacijom inicijativa EU i dosljednih nacionalnih politika utvrđenih u integriranim nacionalnim energetskim i klimatskim planovima. Integrirani nacionalni energetski i klimatski plan za razdoblje od 2021. do 2030. godine nadovezuje se na postojeće nacionalne strategije i planove. Mjerom 32 pridonosi se provedbi nacionalnih ciljeva 2.1. Dimenzija: dekarbonizacija, cilj Sustavno gospodarenje energijom u javnom sektoru.

Doprinos provedbi Dugoročne strategije obnove nacionalnog fonda zgrada do 2050. godine i Programa energetske obnove zgrada javnog sektora za razdoblje do 2030. godine

Mjere iz upravnog područja energetske učinkovitosti 28, 31 i 32 pridonose provedbi Dugoročne strategije obnove nacionalnog fonda zgrada do 2050. godine, Strateški cilj: transformirati cjelokupni postojeći fond zgrada u energetske visokoučinkovite fondove do 2050. godine. Navedene mjere doprinose i provedbi Programa energetske obnove zgrada javnog sektora za razdoblje do 2030. godine, Posebni cilj 1: Energetska i sveobuhvatna obnova zgrada javnog sektora u razdoblju 2021. do 2030. godine, koji se odnosi na oštećene i neoštećene zgrade javnog sektora.

Tako se primjerice mjera 28 odnosi se na obnovu zgrada oštećenih potresima 2020. koja uključuje i povećanje seizmičke otpornosti te energetske učinkovitosti zgrada. Mjera 31 doprinosi Posebnom cilju 1 Programa energetske obnove zgrada javnog sektora za razdoblje do 2030. godine, a odnosi samo na neoštećene zgrade javnog sektora

Doprinos provedbi Programa razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje 2021. do 2030. godine i Programa razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama za razdoblje 2021. do 2030. godine

Mjera 30 iz područja energetske učinkovitosti doprinosi provedbi Programa razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje 2021. do 2030. godine stvaranjem unaprijeđene, raširene, povezane i lako dostupne zelene infrastrukture u urbanim područjima te održivim gospodarenjem prostorom i zgradama povećava otpornost na promjene, a što je jedan od prioriteta prostornog razvoja Republike Hrvatske. Navedena mjera 30 doprinosi provedbi Programa razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama za razdoblje 2021. do 2030. godine, cilj Kružna obnova nekorištenih prostora i zgrada. Provedbom navedenih Programa doprinosi se razvoju održivih, otpornih, sigurnih i za život, ugodnih i uređenih gradova i općina u Republici Hrvatskoj, stvaraju se preduvjeti za bolju kvalitetu života i zdravlja ljudi i daje doprinos održivom društvenom, gospodarskom i prostornom razvoju.

Doprinos provedbi Programa energetske obnove višestambenih zgrada za razdoblje do 2030. godine i Programa energetske obnove zgrada koje imaju status kulturnog dobra za razdoblje do 2030. godine

Mjera 31 iz područja energetske učinkovitosti doprinosi provedbi ciljeva Programa energetske obnove višestambenih zgrada u razdoblju 2021. do 2030. i Programa energetske obnove zgrada koje imaju status kulturnog dobra u razdoblju 2021. do 2030. provođenjem integralne energetske obnove, dubinske i sveobuhvatne obnove koja će rezultirati uštedom godišnje potrebne toplinske energije za grijanje i uštedom godišnje primarne energije.

Doprinos provedbi Strategije digitalne Hrvatske za razdoblje do 2032.

Mjere 34, 35 i 36 doprinose provedbi Strategije digitalne Hrvatske za razdoblje do 2032., Strateški cilj 2: Digitalizirana javna uprava i Strateški cilj 4: Razvijene digitalne kompetencije za život i rad u digitalno doba, u dijelu koji se odnosi na područje razvoja informacijskih sustava i digitalizacije. Navedenim mjerama, između ostalog povećava se korištenje IKT (informacijsko-komunikacijska tehnologija) u komunikaciji između javne uprave, investitora i građana.

Doprinos provedbi Strategije upravljanja državnom imovinom za razdoblje 2019. – 2025.

Mjere od 37 do 41 doprinose provedbi Strategije upravljanja državnom imovinom za razdoblje 2019. – 2025. Strateškog cilja upravljanja državnom imovinom: održivo, ekonomično i transparentno upravljanje i raspolaganje imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske.

3.3. Doprinos provedbi Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026. i Dodatka Nacionalnom planu oporavka i otpornosti 2021.-2026.

Pojedine mjere iz Provedbenog programa doprinose provedbi Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026. i Dodatka Nacionalnom planu oporavka i otpornosti 2021.-2026. (dalje u tekstu: NPOO i Dodatak NPOO):

Mjere/Investicije Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026. i Dodatka Nacionalnom planu oporavka i otpornosti 2021.-2026.:	Broj mjere u Provedbenom programu
C2.3. R3-I7 Unapređenje sustava prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine kroz digitalizaciju	4, 5, 6, 8, 34, 35, 36
C6.1. R4 – „Modernizacija i integracija seizmičkih podataka za proces obnove i planiranje buduće gradnje te monitoring javne infrastrukture“	11
C6.1- C6.1. Obnova zgrada	24
C6.1. R6 Pilot projekt uspostave i provedbe sustavnog gospodarenja energijom te razvoj novog modela financiranja	27
Dodatak NPOO: "Cilj broj 6. sveobuhvatna obnova zgrada" dio NPOO investicije C7.2 I2 Obnova zgrada oštećenih u potresu s energetsom obnovom	28

3.4. Doprinos provedbi Programa Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030. godine te provedbi zelene tranzicije i/ili digitalne transformacije

Pojedine mjere iz Provedbenog programa doprinose provedbi Preporuka Vijeća EU za Hrvatsku (CSR):

Preporuka Vijeća EU za Hrvatsku (CSR)	Broj mjere u Provedbenom programu
2019.CSR4 Poboljšati korporativno upravljanje poduzećima u državnom vlasništvu i intenzivirati prodaju tih poduzeća i neaktivne imovine	37, 38, 39, 40
2023.CSR1.2. Očuvati javna ulaganja koja financira država i osigurati učinkovitu apsorpciju bespovratnih sredstava iz Mehanizma za oporavak i otpornost i drugih fondova EU-a, osobito radi promicanja zelene i digitalne tranzicije.	29

2023.EPR2 Održati visoku razinu javnih ulaganja i promicati privatna ulaganja, koja su potrebna za gospodarsku i društvenu otpornost i zelenu i digitalnu tranziciju, uključujući energetske učinkovitost i prelazak na obnovljive izvore energije. Implementirati programe kohezijske politike i planove oporavka i otpornosti.	31, 32
2024.CSR2 Jačati administrativni kapacitet za upravljanje sredstvima EU-a, ubrzati ulaganja i održati dinamiku u provedbi reformi. Izbjeći nova kašnjenja kako bi se omogućila kontinuirana, brza i djelotvorna provedba plana za oporavak i otpornost, uključujući poglavlje o planu REPowerEU, i tako osigurati završetak reformi i ulaganja do kolovoza 2026. Ubrzati provedbu programâ kohezijske politike.	28, 30, 34, 35, 36
2024. EPR4 - uklanjanje investicijskih prepreka u cilju smanjenja prevladavajućeg jaza u investicijama za zelene i digitalne tranzicije	1, 2, 3
2024.EPR2 Održati visoku razinu javnih ulaganja, kako bi se podržala zelena i digitalna tranzicija, ojačati produktivnost i otpornost. Ubrzati provedbu planova oporavka i otpornosti, uključujući REPowerEU.	26, 27, 29, 31
2024.EPR3 Održati visoku razinu javnih ulaganja, kako bi se podržala zelena i digitalna tranzicija, ojačati produktivnost i otpornost. Ubrzati provedbu planova oporavka i otpornosti, uključujući REPowerEU.	14, 31

Pojedine mjere iz Provedbenog programa doprinose provedbi Nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana Republike Hrvatske za razdoblje 2025.-2028. godine:

Nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan Republike Hrvatske za razdoblje 2025.-2028. godine	Broj mjere u Provedbenom programu
Obnova zgrada i dostupno stanovanje, Dostupno stanovanje - Oblikovanje strateškog nacionalnog okvira za stambenu politiku, red. br. mjera 284 i 285	12, 13

Pojedine mjere doprinose provedbi sljedećih ciljeva održivog razvoja:

Cilj Programa Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030. godine	Broj mjere u Provedbenom programu
SDG 1 - Iskorijeniti siromaštvo svuda i u svim oblicima	12, 13, 24
SDG 3 - Zdravlje – Osigurati zdrav život i promovirati blagostanje za ljude svih generacija	12, 13, 14, 15, 22, 23, 28
SDG 7 – Osigurati pristup pouzdanoj, održivoj i suvremenoj energiji po pristupačnim cijenama za sve	1, 2, 26, 27, 28, 31
SDG 8 - Promovirati uključiv i održiv gospodarski rast, punu zaposlenost i dostojanstven rad za sve	10, 16, 20, 37, 38, 39, 40

SDG 9 - Izgraditi prilagodljivu infrastrukturu, promovirati uključivu i održivu industrijalizaciju i poticati inovativnost	10, 12, 13, 14, 28, 30
SDG 10 - Smanjiti nejednakost unutar i između država	12, 13, 14, 19, 21, 33
SDG 11 - učiniti gradove i naselja uključivim, sigurnim, prilagodljivim i održivim	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 14, 17, 18, 20, 28, 29, 30, 31, 33, 34, 35, 36
SDG 12 - Osigurati održive oblike potrošnje i proizvodnje	28, 31
SDG 13 - Poduzeti hitne akcije u borbi protiv klimatskih promjena i njihovih posljedica	5, 6, 28, 30, 31, 32
SDG 14 - Očuvati i održivo koristiti oceane, mora i morske resurse za održiv razvoj	7
SDG 15 - Zaštititi, uspostaviti i promovirati održivo korištenje kopnenih ekosustava, održivo upravljati šumama, suzbiti dezertifikaciju, zaustaviti degradaciju tla te spriječiti uništavanje biološke raznolikosti	7
SDG 16 - Promovirati miroljubiva i uključiva društva za održivi razvoj, osigurati pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i uključive institucije na svim razinama	8, 25, 28

Pojedine mjere doprinose provedbi zelene tranzicije i/ili digitalne transformacije:

Doprinosi	Broj mjere u Provedbenom programu
Provedba zelene tranzicije	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 12, 13, 17, 18, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32
Provedba digitalne transformacije	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 26, 27, 29, 30, 32, 34, 36

4. Popis mjera s opisom

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine programiralo je ukupno 41 mjeru za razdoblje 2025. - 2028. godine. Navedene mjere su iz nadležnosti Ministarstva, Državnih nekretnina d.o.o. i Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama. Mjere su označene kao investicijske (I), reformske (R) te ostale mjere (O). Kratak pregled opisa svake mjere u nastavku:

Mjera 1.: Prilagodba zakonodavnog okvira zelenoj tranziciji i povećanje konkurentnosti gospodarstva u području graditeljstva (I)

U cilju očuvanja okoliša, smanjenja emisija stakleničkih plinova i održivog korištenje resursa, ovom investicijskom mjerom koja se provodi kontinuirano, predviđa se prilagodba zakonodavnog okvira koja omogućuje učinkovitu provedbu mjera zelene politike istovremeno doprinoseći povećanju konkurentnosti gospodarstva.

Prilagodba zakonodavnog okvira i pripadajućih propisa uključuje: jasne definicije, uskladu s europskim direktivama, poticanje ulaganja u zelene tehnologije, energetske učinkovitost, obnovljive izvore energije i održive prakse u industriji, graditeljstvu i drugim sektorima, uvođenje normativa za ekološki prihvatljivo projektiranje, kružno gospodarstvo, održivu mobilnost i digitalizaciju procesa, čime se povećava učinkovitost i smanjuju troškovi poslovanja. Krajnji rezultat ove investicijske mjere su međusobno usklađeni zakoni i drugi propisi.

Mjera 2.: Poticanje projektiranja i provođenje regulatornog okvira zdravstveno, ekološki, energetske i pristupačno primjerenih građevina (I)

U kontekstu održivog razvoja i kvalitete života građana, potiče se projektiranje građevina koje zadovoljavaju visoke zdravstvene, ekološke (smanjenje negativnog utjecaja na okoliš), energetske (korištenje obnovljivih izvora energije, ušteda resursa) i pristupačne standarde (uključivost svih korisnika prostora - osoba s invaliditetom, starijih i svih skupina stanovništva). Mjerom se unapređuje regulatorni okvir (postavljanje obvezujućih standarda), osigurava potrebna razinu stručnosti odgovornih osoba u graditeljstvu (stručni ispiti) i provodi digitalizacija postupaka (izrada modula za digitalno prijavu stručnog ispita čime se osigurava transparentnost i učinkovitost procesa).

Kroz poticanje projektiranja zdravstveno ekoloških i energetske primjerenih svojstava građevina i zbrinjavanja viška građevnog materijala i promicanje dobrog projektiranja i provođenje regulatornog okvira u svrhu izjednačavanje prava osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti pridonijeti će se ne samo zaštiti okoliša i zdravlju građana, već i poticati inovacije te pridonijeti povećanju konkurentnosti građevinskog i pratećih sektora. Kao rezultat ove investicijske mjere će biti osigurana potrebna razina stručnosti odgovornih osoba u graditeljstvu, implementirana digitalna prijava za polaganje stručnog ispita i povećana kvaliteta izrađenih projekta vezano na zelenu tranziciju i pristupačnost građevina.

Mjera 3.: Povećanje učinkovitosti provedbe propisa iz područja graditeljstva (I)

Učinkovita provedba propisa iz područja graditeljstva ključna je za razvoj kvalitetne, sigurne i održive izgrađene sredine. Kako bi se ubrzala realizacija investicija i unaprijedila kvaliteta gradnje, potrebno je osigurati bržu i efikasniju provedbu zakonskih i podzakonskih akata kao i stručnu podršku svim sudionicima u gradnji. Jedan od glavnih ciljeva ove kontinuirane

investicijske mjere je povećanje broja izdanih akata za gradnju i uporabnih dozvola, uz istovremeno ispravnu primjenu zakonske regulative s naglaskom važnosti osiguranja da građevine budu tehnički ispravne, sigurne za korištenje i u skladu s prostorno-planskom dokumentacijom.

Stručna pomoć investitorima u pripremi i provedbi projekata omogućuje lakše snalaženje u postupcima, brže prikupljanje potrebne dokumentacije te usklađivanje projekata s propisima čime se smanjuju administrativne prepreke, povećava pravna sigurnost i potiče ulaganje u graditeljstvo kao važan gospodarski sektor. Kranji cilj mjere je povećanje broja izdanih akata za gradnju u roku nakon potpunog zahtjeva, povećanje broja održanih tehničkih pregleda u kojima nema primjedbi i povećanje izrade projekata kroz pružanje stručne pomoći u pripremi investicijskih i infrastrukturnih projekata od važnosti za Republiku Hrvatsku.

Mjera 4.: Izrada i donošenje temeljnih dokumenata prostornog razvoja Republike Hrvatske i prostornih planova državne razine (I)

Provedbom mjere unaprijedit će se uravnotežen i održiv prostorni razvoj na principima teritorijalne kohezije u funkciji poboljšanja kvalitete života i ublažavanja depopulacije, uz očuvanje identiteta prostora, a kroz unaprjeđivanje učinkovitosti sustava prostornog uređenja čime se osiguravaju uvjeti za korištenje, zaštitu i upravljanje prostorom Republike Hrvatske te pretpostavke za održivi društveni i gospodarski razvoj, kao i korištenje prirodnih i kulturnih dobara. Prostorni planovi važan su instrument prostornog planiranja i uređenja, a prostorno planiranje ima odgovornost za osiguranje prostorne kohezije u smislu osiguravanja podjednakih životnih uvjeta na svim područjima, uz prepoznavanje potencijala lokalnog razvoja u skladu s gospodarskim, društvenim i kulturnim ciljevima usuglašenima na svim razinama. Donošenjem Državnog plana prostornog razvoja, kao plana nove generacije, Prostornog plana isključivoga gospodarskog pojasa Republike Hrvatske u Jadranskom moru te drugih prostornih planova državne razine, uredit će se svrhovita organizacija, korištenje i namjena prostora te propisati uvjeti za uređenje, unaprjeđenje i zaštitu prostora Republike Hrvatske.

Prostorni planovi nove generacije koji uključuju zelene tranzicije prema klimatski neutralnom, konkurentnom i uključivom gospodarstvu podrazumijevaju uvođenje i korištenje GIS tehnologija pri njihovoj izradi, čime se racionaliziraju troškovi i vrijeme izrade prostornih planova, omogućuje praćenje u svim fazama njihove izrade te ostvaruju lakšerazmijene prostorno-planskih podataka u svrhu donošenja odluka kao i transparentnosti postupka izrade i donošenja te primjene.

Mjera 5.: Praćenje stanja u prostoru i podrška razvoju ISPU iz područja prostornoga uređenja (I)

Provedbom mjere unaprijedit će se učinkovitost i transparentnost sustava prostornog uređenja te pridonijeti razvoju u skladu s EU i globalnim trendovima i dokumentima, kroz daljnji razvoj Informacijskog sustava prostornog uređenja (ISPU), usvajanje Arhitektonskih politika Republike Hrvatske te izradom Krajobraznih osnova mikroregionalne, područne i lokalne razine. Objavom prostornih planova i prostornih podataka na geoportalu ISPU-a poboljšava se transparentnost sustava prostornoga uređenja, omogućava se praćenje stanja, daje se uvid u potencijalna ograničenja (npr. zaštita okoliša i prirode, zaštita voda i dr.), omogućava se pravovremeni odgovor na različite društvene potrebe (primjerice gospodarskog i turističkog razvoja, eksploatacije sirovina, razvoja prometne infrastrukture, utjecaj klimatskih promjena i dr.), omogućava standardizacija procesa prostornog planiranja i izdavanja dozvola za provedbu zahvata bez potrebe fizičke prisutnosti korisnika (npr. prilikom predaje zahtjeva za izdavanje

dozvola), omogućava se praćenje razvoja zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama i dr.

Izradom krajobraznih osnova pridonosi se očuvanju vrijednih prirodnih i kulturnih krajobraza, lokalnih i tradicijskih arhitektonskih i urbanih vrijednosti, biološke raznolikosti, a provedbom Arhitektonskih politika do 2030. doprinosi se postizanju kvalitetnijeg izgrađenog okoliša, unaprijeđenju kulture građenja i zaštiti javnog interesa.

Mjera 6.: Uspostava geoinformacijskih evidencija (I)

Provedbom Mjere unaprijedit će se prikupljanje, obrada, korištenje i upravljanje prostornim podacima i stručnim podlogama.

Upravljanje razvojem i planiranje kopnenog, morskog i obalnog područja od izrazite je važnosti za razvoj Republike Hrvatske. Prostorno planiranje morskih površina sastavni je dio prostornog planiranja u Republici Hrvatskoj koji zahtjeva uključenje i europskih i međunarodnih propisa s direktnim utjecajem na razna područja: ekologija, ribarstvo, turizam, pomorski promet, akvakultura, eksploatacija mineralnih sirovina i dr. U cilju implementacije strategije Plavog razvoja koja potiče održivi razvoj mora i morskog sektora potrebno je izraditi „Studiju Modela podataka mora“, kao dio standarda prostornih podataka za prostorno planiranje morskog područja. Jedan od ciljeva Studije je izraditi osnovu za grafički prikaz prostorne situacije za Jadransko more kao znanstveno-stručne podloge za izradu prostornih planova koji obuhvaćaju morsko područje, a definirani su Zakonom o prostornom uređenju.

U prethodnom razdoblju, Ministarstvo je pokrenulo aktivnosti vezano uz sklapanje sporazuma s drugim ministarstvima i javnopravnim tijelima, a u svezi s izradom i razmjenom prostornih podataka te će se u svrhu digitalne tranzicije aktivnosti nastaviti.

Za potrebe izrade prostornih planova državne razine, kao i izvješća, strategija i drugih dokumenata prostornog uređenja, izradit će se kartografske podloge i tematske karte u odgovarajućim mjerilima kao i digitalizirati postojeća arhivska građa.

Mjera 7.: Učinkovit sustav prostornog uređenja kroz osiguranje zakonske i stručne utemeljenosti prostornih planova i postupaka izrade i donošenja prostornih planova kao podzakonskih akata (R)

Svrha je mjere unaprijeđenje učinkovitosti sustava prostornog uređenja kroz osiguranje zakonske i stručne utemeljenosti prostornih planova kroz osiguranje zakonske i stručne utemeljenosti prostornih planova kroz izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja. Mjerom predviđene aktivnosti su: izrada zakonske i podzakonske regulative iz djelokruga prostornog uređenja, praćenje postupka izrade i donošenja prostornih planova, posebice zaštićenog obalnog području mora, izdavanje suglasnosti na prostorne planove, sudjelovanje u postupku izrade i donošenja Državnog plana prostornog razvoja i Prostornog plana isključivog gospodarskog pojasa Republike Hrvatske kao i u izradi strateških studija utjecaja na okoliš navedenih prostornih planova.

Mjera 8.: Unapređenje sustava prostornog uređenja kroz digitalizaciju (R)

Ova reformska mjera podrazumijeva aktivnost nadogradnje Informacijskog sustava prostornoga uređenja i državne imovine (ISPU) koja se odnosi na razvoj modula hrBIM kojim će se znatno utjecati na digitalizaciju procesa projektiranja i gradnje te olakšati korisnicima ishođenje akata, a sve sa ciljem stvaranja i ponovne upotrebe ažurnih digitalnih informacija u procesu izgradnje kroz životni ciklus građevinskog projekta. Nadogradnjom modula/aplikacije hrBIM omogućit će se integracija pojedinih vrsta projekata s obzirom na vrstu

zahvata/građevina. Mjera također uključuje i nadogradnju modula „eProcedure“ koja se odnosi na digitalizaciju zakonski propisanih procedura čijom nadogradnjom će se omogućiti informatička obrada i verifikacija zakonskih procedura odnosno svih potrebnih procedura za pripremu i provedbu i drugih pojedinih investicijskih projekata.

Mjera 9.: Prostorno uređenje područja naseljenih Romima (O)

Mjerom se adresira unaprjeđenje prostornog uređenja područja naseljenih Romima. U cilju unaprjeđenja prostornog uređenja, raspisuje se javni poziv i dodjeljuje financijska potpora jedinicama lokalne samouprave za prostorno uređenje područja naseljenog Romima, a u svrhu izrade prostorno-planske, projektne i druge tehničke dokumentacije za potrebe ishoda akata za gradnju, čime se pridonosi poboljšanju kvalitete života u romskim sredinama. Mjera se provodi svake godine te se prati udio sufinanciranja projekata u odnosu na broj primljenih zahtjeva.

Mjera 10.: Izdavanje lokacijskih dozvola i drugih akata iz područja prostornog uređenja za zahvate u prostoru i građevine po posebnom propisu (O)

Svrha provedbe mjere je kontinuirano izdavanje lokacijskih dozvola i drugih akata iz područja prostornog uređenja za provedbu najsloženijih građevina od interesa i značaja za Republiku Hrvatsku u što kraćem roku, primjerice strateški investicijski projekti Republike Hrvatske, nacionalna kritična infrastruktura i projekti sufinancirani sredstvima Europskih fondova, čime se potiče rast investicija, ulaganja u gospodarstvo i zapošljavanje stanovništva na lokalnoj razini kao i međunarodnu stručnu suradnju s dionicima u procesu prostornog uređenja i gradnje. Optimizacijom regulatornog okvira, kao i većom kvalitetom, koordinacijom, racionalizacijom i digitalizacijom sustava za vođenje postupaka izdavanja dozvola kroz informacijski sustav eDozvola, ubrzava se postupak izdavanja dozvola, a time i konkurentnost te poslovno okruženje u Republici Hrvatskoj. Mjera sadrži zelenu komponentu, u dijelu koji se odnosi na dodjelu koncesija na pomorskom dobru, istraživanju i eksploataciji ugljikovodika, geotermalnih voda i čvrstih mineralnih sirovina, sudjelovanje u radu povjerenstava u postupcima strateške procjene utjecaja zahvata na okoliš (SPUO) i procjeni utjecaja zahvata na okoliš (PUO) te operativnih skupina za strateške investicijske projekte (SIP).

Mjera 11.: Modernizacija i integracija seizmičkih podataka za proces obnove i planiranje buduće gradnje (R)

Mjera uključuje izradu metodologije za sustavnu integraciju podataka povezanih s potresnim rizikom i ostalim potresom induciranim pojavama u sustav prostornog planiranja. Ključna točka ostvarenja mjere je izrada 10 stručnih podloga za prostorne planove jedinica lokalne samouprave koje integriraju seizmološke podatke u svrhu unaprjeđenja procesa obnove i planiranja buduće gradnje.

Mjera 12.: Unaprjeđenje pravno-upravljačkog okvira (R)

Mjerom su predviđene dopune i izmjene postojećeg zakonskog okvira kao i izrada novog okvira (primjerice novi Zakon o priuštivom stanovanju) koji regulira priuštivo stanovanje. Provedbom mjere proširit će se pristup priuštivim stambenim jedinicama, smanjit će se teret troškova stanovanja, podići kvaliteta priuštivog stanovanja, ostvariti veća optimizacija iskorištenosti postojećih resursa i ublažiti društvene nejednakosti povezane s nedostatkom priuštivog stambenog prostora te smanjiti financijsko opterećenje ciljane skupine kupaca za kupovinu prve

stambene nekretnine. Izmjenama i dopunama postojećeg zakonskog i podzakonskog okvira kao i novom regulativom adresirat će se povrat dijela poreza za kupnju prve nekretnine te Program priuštivog najma u svrhu aktiviranja praznih stambenih jedinica čime će se direktno utjecati na efikasnost brzine primjene mjere i troškova omogućavanja priuštivog stanovanja. Izmjenama postojećeg zakonskog okvira kojim se regulira upravljanje i održavanje zgrada doprinijeti će se podizanju kvalitete stanovanja, dok će se unaprjeđenjem zakonske regulative u području najma omogućiti dodatna pravna sigurnost svih dionika najamnog odnosa. Procijenjeni trošak provedbe mjere odnosi se na sredstva za financiranje povrata plaćenog poreza za prvu nekretninu.

Mjera 13.: Povećanje ponude stambenih jedinica za priuštivo stanovanje (I)

Uz pomoć ove mjere, nedostatak stambenih jedinica za priuštivo stanovanje nastojat će se umanjiti putem ciljanih ulaganja i financijskih poticaja na strani stambene ponude, kroz aktiviranje postojećih praznih stambenih jedinica koje se nameće kao najbrži i racionalni model za povećanje ponude stanova za priuštivi najam, uključivanje u Program priuštivog najma stanova, prenamjenu neiskorištenih prostora i gradnju višestambenih zgrada. Također, stambeni fond u privatnom vlasništvu nastojati će se aktivirati u što većem broju uz pomoć modela iz Programa priuštivog najma, kako bi se anulirale prepreke zbog koji stanovi ostaju prazni. Novim prijedlogom zakona o priuštivom stanovanju modificirat će se program POS-a kako bi se osigurala priuštivost stanovanja.

Mjera 14.: Poticana stanogradnja (POS) - (O)

Društveno poticana stanogradnja (Program POS) provodi se izgradnjom stanova, odnosno stambenih zgrada, organiziranom na način kojim se ostvaruje svrhovito korištenje javnih i drugih sredstava za pokriće troškova, osigurava povrat tih sredstava, omogućuje prodaja stanova uz obročnu otplatu pod pristupačnijim uvjetima od tržišnih u pogledu kamata i rokova otplate te omogućuje davanje u najam izgrađenih stanova uz mogućnost otkupa istih. Program POS-a pokrenut je s ciljem da se građanima Republike Hrvatske omogući rješavanje stambenog pitanja po uvjetima znatno povoljnijim od tržišnih, a njime se pridonosi i razvitku građevinarstva kao gospodarske grane te je multiplikator općeg razvoja. Program POS-a pokrenut je s ciljem da se građanima Republike Hrvatske omogući rješavanje stambenog pitanja po uvjetima znatno povoljnijim od tržišnih. Većom maksimalnom cijenom realizirat će se projekti u pripremi i omogućiti rješavanje stambenih potreba po povoljnim cijenama.

Mjera 15.: Subvencionirani stambeni krediti (O)

Zakonom o subvencioniranju stambenih kredita, mlađima od 45 godina, građanima Republike Hrvatske koji su rješavali svoje stambeno pitanje pomaže se pri otplati dijela stambenog kredita kod kupnje stana ili kuće, odnosno izgradnje kuće u trajanju od najmanje pet godina. Cilj i svrha bile su poticanje demografske obnove društva i urbane regeneracije naselja te smanjenja broja odlazaka mladih obitelji koji iseljavaju iz Republike Hrvatske, zatim omogućavanja rješavanja stambenog pitanja pod povoljnijim kreditnim uvjetima nego što su tržišni uz poticanje većim subvencijama na kupnju ili izgradnju nekretnine u manje razvijenim gradovima i općinama. Zakon nije predvidio daljnje subvencioniranje za nove podnositelje zahtjeva nakon 2023. godine, pa za 2024. i 2025. godinu nisu planirana dodatna proračunska sredstva za zaprimanje novih zahtjeva kako je to bilo ranijih godina (od 2017. do 2023. godine), nego samo za one korisnike koji već imaju zaključen ugovor o subvencioniranju, a podnose zahtjev za dodatno subvencioniranje radi rođenja ili posvojenja djeteta.

Ukupna visina proračunskih sredstava za subvencioniranje stambenih kredita od 01. siječnja 2025. do 2038. godine (koliko je trenutni krajnji rok u kojem bi se isplatila zadnja subvencija po ugovorenim kreditima) dodatno će se povećavati za broj odobrenih zahtjeva za novorođenu/posvojenu djecu koji korisnici mogu podnijeti u zakonskom roku, a u kojem bi se moglo roditi još do 9.000 djece. Za eventualnu daljnju buduću provedbu zaprimanja novih zahtjeva, odnosno subvencioniranja novih kredita biti će potrebno izmijeniti postojeći Zakon. Navedenom mjerom potiče se demografska obnova, pruža pomoć u dijelu otplate kredita i dodatno subvencioniranje rođene djece.

Mjera 16.: Poticanje razvoja komunalnog gospodarstva kroz kapitalne pomoći gradovima i općinama (I)

Mjera osigurava unaprjeđenje obavljanja komunalnih djelatnosti i isporuke komunalnih usluga. Investicijska mjera osigurava potrošnju odobrenih sredstava u proračunskoj godini za potrebe obavljanja komunalnih djelatnosti i isporuke komunalnih usluga. Mjera doprinosi održivom razvoju infrastrukturnih sustava, odmjeranim i racionalnim korištenjem prostora te usmjeravanjem razvojnih aktivnosti prema već korištenom prostoru čime se daje doprinos općem cilju Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske. Mjera doprinosi cilju Ravnomjeren regionalni razvoj i decentralizacija Programa Vlade Republike Hrvatske kroz unaprjeđenje regionalne komunalne infrastrukture čiji je cilj smanjivanje razlika u stupnju razvijenosti pojedinih regija, posebno onih manje razvijenih.

Mjera 17.: Unaprjeđenje sustava procjene vrijednosti nekretnina i transparentnosti tržišta nekretnina (I)

Mjera osigurava točnost i ažurnost objavljenih tržišnih podataka, nužnih podataka i podloga te drugih elemenata za procjenu vrijednosti nekretnina, ujednačenost procjena vrijednosti nekretnina, pravnu sigurnost sudionika na tržištu nekretnina doprinosi kompetentnosti u javnom upravljanju nekretninama. Mjera uključuje kontinuiranu izradu i objavu podloga, plana približnih vrijednosti, nužnih podataka i drugih elemenata potrebnih za razvoj masovne procjene vrijednosti nekretnina, analiza i obradu statističkih podataka sa izradom publikacija: Standardna kalkulacija radova u visokogradnji (Bilten) i Pregled tržišta nekretnina Republike Hrvatske (Pregled) svake godine sukladno odredbi članka 20. Zakona o procjeni vrijednosti nekretnina („Narodne novine“, broj 78/15), kao podloge u pripremi investicija na svim razinama.

Mjera 18.: Unaprjeđenje informacijskog sustava tržišta nekretnina (I)

Mjera osigurava unapređenje odnosno nadogradnju i redizajn informacijskog sustava tržišta nekretnina te povezivanje s ostalim registrima i bazama podataka koje vode tijela javne uprave, a koji predstavljaju neizostavni element u poslovnim procesima koje tijela javne uprave provode za tvrtke i građane, što u konačnici dovodi do povećanja ukupne produktivnosti i veće troškovne učinkovitosti usluge za građane i tvrtke. Mjera osigurava digitalno unaprjeđenje sustava eNekretnina kroz nadogradnju s redizajnom sustava, održavanje, korištenje sustava eNekretnine te osigurava veću kvalitetu procjena vrijednosti nekretnina i pravnu sigurnost sudionika na tržištu nekretnina. Sustav je potrebno dopuniti automatiziranim procesima i drugim novim funkcionalnostima u cilju omogućavanja transparentnijeg i pouzdanijeg vođenja podataka od strane ovlaštenih korisnika, te točnijeg i ažurnijeg izdavanja podataka koji se koriste u procjeni vrijednosti nekretnina. Obzirom na veliki broj ovlaštenih korisnika sustava (oko 3.500), nužno je provesti njegovu nadogradnju i unapređenje.

Mjera 19.: Unaprjeđenje sustava stambenog zbrinjavanja (O)

Mjera je usmjerena na osiguranje dovoljnog broja stambenih jedinica za stambeno zbrinjavanje obitelji u potrebi i bivših nositelja stanarskih prava što doprinosi demografskoj revitalizaciji i boljem položaju obitelji, provođenje Zakona o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima i utvrđivanje korištenja dodijeljenih stambenih jedinica u skladu sa ostvarenim pravom i Zakonom. Provedbom mjere potiče se ostanak i naseljavanje, ravnomjeran regionalni razvoj kao i jačanje pravne sigurnosti i transparentnosti provođenjem postupaka raskidanja/otkazivanja ugovora o najmu zbog nezakonitog korištenja stambenih jedinica te učinkovito upravljanje stambenim fondom s obzirom na to da će stambene jedinice (u pogledu kojih su ugovori o najmu otkazani/raskinuti) biti uvrštene u Plan stambenog zbrinjavanja radi dodjele drugim korisnicima.

Mjera 20.: Međuresorna suradnja s jedinicama lokalne samouprave i tijelima državne uprave (I)

Programom izgradnje i obnove stambenih jedinica (stanovi u višestambenim zgradama i obiteljske kuće) u državnom vlasništvu na potpomognutim područjima Republike Hrvatske za stambeno zbrinjavanje mladih osoba i mladih obitelji omogućit će se mladim osobama i mladim obiteljima lakša dostupnost stanovanja čime bi se prioritetno zadržalo stanovništvo na potpomognutim područjima. Program se provodi u suradnji sa partnerima - jedinicama lokalne samouprave, koje ulažu građevinsko zemljište sa ili bez zgrada u svojem vlasništvu za izgradnju odnosno obnovu i/ili rekonstrukciju zgrade. Sa svakom odabranom jedinicom lokalne samouprave sklopit će se sporazum o međusobnim pravima i obvezama kojima će se definirati i broj stambenih jedinica koje će se graditi ili obnavljati.

U suradnji s jedinicama lokalne samouprave i tijelima državne uprave utječe se na povećanje raspoloživog stambenog fonda, racionalnije trošenje sredstava, veći broj zbrinutih obitelji, direktno poticanje ostanka i naseljavanja te ravnomjerniji regionalni razvoj. Provedbom mjere se između ostalog osigurava smještaj osobama određenih struka i zanimanja a za čijim radom postoji posebno iskazana potreba. Navedenim kadrovima osigurava se smještaj mlade populacije i time doprinosi demografskoj revitalizaciji i boljem položaju obitelji. Mjerom se postižu bolji i kvalitetniji uvjeti života te stvaraju preduvjeti opstanka, povratka i naseljavanja na potpomognutim područjima. Osiguravanjem dovoljnog broja stambenih jedinica omogućava se poticanje ostanka, naseljavanja i ravnomjeran regionalni razvoj.

Mjera 21.: Obnova i izgradnja u ratu oštećenih obiteljskih kuća na području Republike Hrvatske i povećanje raspoloživog stambenog fonda u vlasništvu Republike Hrvatske (I)

Mjera kojom se stvaraju uvjeti, kvalitetnije življenje i ostanak na potpomognutom području obnovom i izgradnjom u ratu oštećenih obiteljskih kuća na području Republike Hrvatske. Provedbom mjere omogućava se redovno održavanje s ciljem dovođenja u stanje uporabljivosti posebnih dijelova građevine u vlasništvu Republike Hrvatske.

Mjera 22.: Poboljšanje uvjeta življenja Romske nacionalne manjine i žrtava nasilja (R)

Operativnim programom za romsku nacionalnu manjinu Vlada Republike Hrvatske putem Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine u suradnji sa Savezom Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“ osigurava osnovne životne uvjete pripadnika romske nacionalne manjine izgradnjom šest obiteljskih kuća u romskom naselju Torjanci, Općina

Petlovac, 6 stambenih jedinica u 2025. i 6 stambenih jedinica u 2026. godini, čime se osigurava legalno, sigurno i dostojanstveno stanovanje, a kako bi se potaknula socijalna uključenost pripadnika Romske nacionalne manjine. Mjerom se osigurava i privremeni stambeni smještaj obitelji žrtvama nasilja i plaćanje troškova stanovanja maksimalno do 4 godine, čime bi se takva obitelj uspjela ponovo uključiti u normalne životne situacije. Mjerom se osigurava dovoljan broj stambenih jedinica i financijskih sredstava za plaćanje troškova najma i stanovanja takvih obitelji.

Mjera 23.: Stambeno zbrinjavanje na potpomognutim područjima Republike Hrvatske dodjelom građevnog materijala i isplata novčane potpore po izvršenom tehničkom pregledu (I)

Programom stambenog zbrinjavanja na potpomognutim područjima Republike Hrvatske, darovanjem građevnog materijala za izgradnju/obnovu stambenih jedinica u privatnom vlasništvu poboljšavanju se uvjeti življenja i ostanka stanovništva na potpomognutim područjima, potiče se povratak, ostanak i useljavanje stanovništva na potpomognutim područjima što pridonosi demografskom i gospodarskom razvoju tih područja

Mjera 24.: Energetska obnova i obnova, uklanjanje i izgradnja potresom pogođenih stambenih jedinica (obiteljskih kuća i višestambenih zgrada) (I)

Mjerom se utječe na smanjenje toplinskih potreba i potrošnje energije u višestambenim zgradama i zgradama javnog sektora, povećanje korištenja OIE (obnovljivi izvori energije) te posljedično smanjenje emisija CO₂; ublažavanje energetske siromaštva i stupnja ugroženosti njime. Mjerom se pridonosi i stvaranju uvjeta, kvalitetnijem življenju i ostanku na potresom pogođenom području provedbom obnove, uklanjanja i izgradnjom potresom pogođenih stambenih jedinica u državnom vlasništvu te stvaranje uvjeta za ostanak na potresom pogođenom području gdje je proglašena katastrofa.

Mjera 25.: Stambeno zbrinjavanje osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom i dodjela građevinskog materijala za povratak Hrvata u Bosnu i Hercegovinu (I)

Mjerom se osigurava stambeno zbrinjavanje osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom korištenjem stanova u Republike Hrvatske vlasništvu ili unajmljivanjem stanova od fizičkih ili pravnih osoba ukoliko se za isto ukaže potreba. U cilju poticanja povratka, ostanka i naseljavanja Hrvata u Bosni i Hercegovini mjerom su predviđene financijska potpore za poticanje povratka Hrvata u Bosnu i Hercegovinu.

Mjera 26.: Sustavno gospodarenje energijom u javnom sektoru (O)

U skladu s ispunjavanjem zahtjeva europskih direktiva iz područja energetske učinkovitosti, kao i propisa Republike Hrvatske, uspostavljen je nacionalni Informacijski sustav za gospodarenje energijom (ISGE) s pripadajućom bazom općih, energetske i konstrukcijskih podataka o zgradama javnog sektora za praćenje i analizu potrošnje energenata i vode. Javni sektor obavezan je sustavno gospodariti energijom i vodom što je posebno propisano Zakonom o energetske učinkovitosti („Narodne novine“, broj 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21 i 40/25) odnosno Pravilnikom o sustavnom gospodarenju energijom („Narodne novine“, broj 18/15 i 6/16). Temelj mjere je informacijski sustav za gospodarenje energijom (ISGE) koji obuhvaća i redovno prati sve zgrade javnog sektora. Navedenom mjerom planira se unaprijediti i proširiti cijeli sustav ISGE kroz objedinjavanje svih instaliranih sustava daljinskog očitavanja u

ISGE, njegova integracija s ostalim bazama podataka (ISPU, DGU - Državna geodetska uprava, IEC - Informacijski sustav energetske certifikata, SMIV - sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije, katastar, registar zaštićenih objekata, i dr.), širenjem sustava na sve sektore (stambeni, privatni, industrijski..), unaprjeđenje sustava za potrebe financijskih analiza isplativosti obnove na temelju stvarnih podataka, uvođenje osjetnika za mjerenje unutrašnje kvalitete zraka u zgrade javne namjene i povezivanje s ISGE-om te doprinositi razvoju umjetne inteligencije predlaganjem mjera u svrhu povećanja energetske učinkovitosti. Glavni cilj uspostave i provođenja sustavnog gospodarenja energijom jest optimizacija i smanjenje potrošnje energije i vode na najmanju moguću mjeru poboljšanjem energetske učinkovitosti putem praćenja potrošnje i gospodarenjem energetskim resursima u svim zgradama javnog sektora i sustava javne rasvjete. Na temelju direktnog, u realnom vremenu, praćenja potrošnje energije i vode putem ISGE sustava dobivaju se kvalitetni pokazatelji energetske potreba te se prema njima mogu bolje planirati mjere poboljšanja energetske učinkovitosti i raspolagati sredstvima. Provedbom mjere omogućit će se prikupljanje podataka kroz ISGE (Informacijski sustav za gospodarenje energijom), analiza prikupljenih podataka, izvještavanje i verifikacija, tehnička podrška i edukacija.

Mjera 27.: CR6.1 Pilot projekt uspostave i provedbe sustavnog gospodarenja energijom te razvoj novog modela financiranja (R)

Reforma uključuje pripremu i provedbu pilot projekata na području jedne odabrane jedinice lokalne samouprave jer je potrebno dopuniti ISGE novim modulima kako bi se mogli pratiti podaci o višestambenim zgradama. Planira se u pilot višestambene zgrade uvesti sustav gospodarenja energijom te primjena ISGE-a. Potrebno je unaprijediti i proširiti sustav ISGE-a kroz aktivnosti prilagodbe višestambenom sektoru i objedinjavanja svih instaliranih sustava daljinskog očitavanja na pilot području. Osim unaprjeđenja ISGE, reforma predviđa edukacije za sve sudionike u provedbi reforme iz višestambenog sektora, kao i stanara stambenih objekata te stvaranje baze korisnika koji su dobro upoznati s energetskom učinkovitošću i kapacitirani po tom pitanju djelovati unutar svojih institucija te razrađivati prijedloge poboljšanja energetske učinkovitosti. Reforma će rezultirati donošenjem Smjernica za primjenu modela praćenja podataka o potrošnji energije i vode u višestambenim zgradama na nacionalnoj razini.

Na temelju podataka koji će se prikupiti o potrošnji energije i vode, izradit će se analiza mogućnosti korištenja modela prenosive sheme troškova obnove te njegove isplativosti provedbe na nacionalnoj razini. Rezultat analize biti će dokument koji će služiti kao podloga za razvoj novog modela financiranja energetske obnove itd. Cilj je stoga olakšati preuzimanje energije i/ili mjera učinkovitosti resursa, što bi dovelo do povećanja energetske učinkovitosti i stope energetske obnove uz istovremeno smanjenje potrošnje energije. Razvojem novog modela financiranja omogućilo bi se razvijanje specifičnog odgovora na prepoznate potrebe, izbjeglo bi se prenošenje rješenja koja ne odgovaraju specifičnostima hrvatskog lokalnog konteksta, čime bi se povećale uštede, ali i mogućnosti financiranja iz različitih izvora (uključujući IFI, komercijalne banke, ESCO, i dr.)

Mjera 28.: Energetska obnova i obnova nakon potresa za javne zgrade oštećene u potresu (dio NPOO investicije C7.2 I2 Obnova zgrada oštećenih u potresu s energetskom obnovom) (I)

Mjera uključuje obnovu javnih zgrada oštećenih potresima 2020. godine na način da se vraćanje zgrada u ispravno radno stanje financira iz FSEU, a poboljšice odnosno razlika do cjelovite obnove iz NPOO-a. Bespovratna sredstva za projekte cjelovite obnove zgrade su osigurana po načinu „Obnoviti bolje“ (Build Back Better – BBB). Svrha mjere je obnova zgrada oštećenih

potresima 2020. godine koja uključuje i povećanje seizmičke otpornosti te energetske učinkovitosti zgrada. Mjerom će se dovršiti energetska obnova i obnova nakon potresa najmanje 596.495 m² javnih zgrada oštećenih u potresima.

Mjera 29.: Ujednačavanje teritorijalnog razvoja Republike Hrvatske“ (O)

Mjerom se doprinosi ostvarenju prioriteta Teritorijalne agende 2030 i Urbane agende za EU, a to su pametan, održiv te uključiv rast koji donosi društvenu i teritorijalnu povezanost. U ESPON 2030. (European Spatial Planning Observation Network - europska mreža za praćenje prostornog razvoja) i URBACT IV (Program koji podržava gradove u rješavanju zajedničkih izazova održivog urbanog razvoja kroz umrežavanje, izgradnju kapaciteta i razmjenu znanja, a s ciljem poboljšanja gradskih politika i učinkovitosti kohezijske politike u gradovima) programskim dokumentima u novom proračunskom razdoblju 2021-2027. prioritetni ciljevi su zelena tranzicija i digitalni razvoj, koji će se razvijati i poticati kroz provedbu budućih projekata. Mjera obuhvaća provedbu aktivnosti kao što su sudjelovanje na sastancima odbora za praćenje i zastupanje nacionalnih stajališta, plaćanje obveza za članarine i norme (i druge propisane godišnje doprinose) u europskim i međunarodnim organizacijama i institucijama i sl.

Mjera 30.: Razvoj zelene infrastrukture u urbanim područjima i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama“ (I)

Mjera potiče integriranje zelenih koncepata urbane obnove, predviđa rješenja za ostvarenje ciljeva razvoja zelene infrastrukture i primjenu kružnog gospodarenja prostorom i zgradama, a sve kako bi se ojačala održivost gradova i njihova otpornost na klimatske rizike. Mjera obuhvaća provedbu aktivnosti koje se odnose na ugovaranje i provedbu ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za reformu C6.1. R5 (C7.2 R2 / C7.2 R3) „Uvođenje novog modela strategija zelene urbane obnove i provedba pilot projekata razvoja zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama“, u okviru NPOO 2021.-2026. i Dodatka NPOO-a; poslove upravljanja, praćenja, vrednovanja, aktivnosti vidljivosti i informiranja; te objavu poziva i provedbu postupka dodjele bespovratnih sredstava za razvoj zelene infrastrukture u urbanim područjima u okviru Programa „Konkurentnost i kohezija 2021.-2027.“, specifičnog cilja SCO.2.7. Jačanje zaštite i očuvanja prirode, bioraznolikosti i zelene infrastrukture, među ostalim u urbanim područjima te smanjenje svih oblika onečišćenja.

Ključne točke ostvarenja su Provođenje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava u okviru NPOO sa planiranim rokom postignuća do prosinca 2026 godine, te Objava poziva za projekte zelene infrastrukture u okviru PKK sa planiranim rokom postignuća do prosinca 2025 godine. Pokazatelj rezultata mjere je Postotak isplaćenih zahtjeva za nadoknadu sredstava (ZNS) u ukupnom broju odobrenih ZNS-ova. Mjera se provodni kontinuirano tijekom cijelog razdoblja Provedbenog programa.

Mjera 31.: Energetska obnova višestambenih i zgrada javnog sektora (I)

Mjerom se potiče provedba integralne energetske obnove, dubinske i sveobuhvatne obnove kojom će se ostvariti uštede godišnje potrebne toplinske energije za grijanje (QH,nd predstavlja računski određenu potrebnu količinu topline za grijanje zgrade tijekom jedne godine, izraženu u kWh/a) od najmanje 50% i uštede godišnje primarne energije (Eprim - energija iz obnovljivih i neobnovljivih izvora koja nije podvrgnuta niti jednom postupku pretvorbe) od najmanje 30%. Energetskom obnovom zgrade postaju energetske učinkovitije, povećava se korištenje obnovljivih izvora energije, smanjuju emisije CO₂, povećava se potresna otpornost zgrade, sigurnost u slučaju požara, osiguravaju zdravi unutarnji klimatski uvjeti, primjenjuju se mjere

zelene infrastrukture, urbane mobilnosti, elektromobilnosti i pristupačnosti osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti te zgrade postaju otpornije na posljedice klimatskih promjena.

Mjera 32.: Postavljenje strateškog i zakonodavnog okvira za dekarbonizaciju nacionalnog fonda zgrada (R)

Mjera podrazumijeva izradu Nacionalnog plana obnove zgrada kojim će se postaviti ambiciozni ciljevi u pogledu godišnje stope energetske obnove, potrošnje energije te smanjenja emisija stakleničkih plinova iz nacionalnog fonda zgrada. Izradit će se novi zakon, Zakon o energetske učinkovitosti u zgradarstvu, kojim će se prenijeti postojeće odredbe iz Zakona o gradnji i Zakona o energetske učinkovitosti, a koje se odnose na energetske učinkovitost u zgradarstvu. U Zakon će se prenijeti i odredbe preinake Direktive o energetske svojstvima zgrada (eng. Energy Performance of Buildings Directive, EPBD), koje su stupile na snagu u svibnju 2024., te će uslijediti izrada ostalih podzakonskih akata i strateških dokumenata, unaprjeđenje propisa, izrada strateških i programskih dokumenata iz područja energetske učinkovitosti u zgradarstvu, poticanje energetske obnove zgrada, provođenje energetske certificiranja zgrada i kontrola izrađenih energetske certifikata, vođenje i unaprjeđenje informacijskih sustava iz područja energetske učinkovitosti i daljnji razvoj tržišta energetske usluga (ESCO-Energy Service Company, društvo za pružanje energetske usluga). Krajnji cilj mjere je ostvarivanje ušteda energije u zgradama stambenog i javnog sektora, radi poboljšanja energetske svojstava zgrada te radi smanjenja energetske potreba zgrada za toplinskom energijom kroz obnovu vanjske ovojnice zgrade, uključujući unaprjeđenje tehničkih sustava u zgradama te uvođenje minimalnog udjela obnovljivih izvora energije. Provedba mjere ima izravne učinke na stabilizaciju i povećanje ekonomske aktivnosti, zapošljavanje, povećanje prihoda proračuna, poboljšano zdravlje ljudi, smanjenje energetske siromaštva, povećanje vrijednosti nekretnina, smanjenje sirove ekonomije. Cilj dekarbonizacije zgrada je smanjenje energetske potreba zgrada, korištenje obnovljive energije i čistih tehnologija. Poticat će se dubinska energetska obnova zgrada.

Mjera 33. Obnova potresom oštećenih zgrada na području Grada Zagreba, Zagrebačke županije, Krapinsko-zagorske županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije (O)

Mjera obuhvaća donošenje akata o obnovi, poslove pripreme, organizacije i provedbe obnove kroz evidenciju, pripremu dokumentacije za odabir sudionika u obnovi, dodjelu ugovora te kontrolu i praćenje uklanjanja zgrada, nekonstrukcijsku obnovu i obnovu konstrukcije te gradnju i opremanje zamjenskih obiteljskih kuća, nekonstrukcijsku obnovu i obnovu konstrukcije te gradnju višestambenih i stambeno-poslovnih zgrada, stambeno zbrinjavanje osoba pogođenih tim nepogodama u stambenim i mobilnim jedinicama. Također obuhvaća digitalizaciju poslovnih procesa iz područja obnove te održavanje javne aplikacije o statusima obnove, praćenje dinamike realizacije obnove, sudjelovanje u organizaciji i provedbi programa privremenog smještaja obitelji u potrebi i u situacijama izvanrednog stambenog zbrinjavanja, obavljanje stručnih poslova koji se odnose na praćenje i provođenje propisa o obnovi nakon potresa, komunikaciju s građanima, a po potrebi i obilazke korisnika, njihovih oštećenih objekata i objekata privremenog smještaja, izradu ugovora o obnovi potresom oštećenih objekata. Mjerom su obuhvaćeni i poslovi izrade ugovora o izgradnji zamjenskih obiteljskih kuća, ugovora o financiranju obnove i drugih ugovora za provedbu propisa obnove zgrada oštećenih potresom, odgovaranje na upite, zamolbe i dopise stranaka, tijela državne uprave i drugih tijela, obavljanje poslova dodjele novčane pomoći za obnovu i druge poslove sukladno

propisima koji uređuju obnovu zgrada oštećenih ili uništenih potresom, temeljem Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije („Narodne novine“, broj 21/23) i Programa mjera.

Mjera 34.: Vodenje, razvoj i upravljanje ISPU-om (R)

Informacijski sustav prostornog uređenja (ISPU) je državni interoperabilni i multiplatformni sustav za unos, verifikaciju, javnu objavu i razmjenu prostornih podataka. Ovom mjerom će se ISPU kontinuirano nadograđivati i pratiti tehničko – tehnološka dostignuća, čime će se osigurati učinkovitost i transparentnost sustava prostornog uređenja te povećati korištenje IKT (informacijsko-komunikacijska tehnologija) u komunikaciji između javne uprave, investitora i građana. Pokazatelji rezultata u postotku po obavljenim aktivnostima po projektima ciljaju na vrijednost za 2025. godinu u iznosu 20%, a u daljnjim godinama se očekuje njihov konstantni porast. Rok za provedbe ove mjere je do kraja 2025. godine. Njezine ključne točke ostvarenja predstavljaju se kroz nadogradnju i razvoj modula, izradu projektnih zadataka i analiza te izradu radnih podloga daljinskim snimanjem.

Mjera 35.: Edukacija korisnika ISPU modula (R)

Mjerom će se osigurati kontinuirano provođenje edukacije korisnika Informacijskog sustava prostornog uređenja (ISPU) modula - putem konferencija za sve sudionike u postupku ishoda akata o gradnji, kao i druge potencijalne korisnike ISPU-a i njegovih modula povezanih s prostornim planiranjem (službenici upravnih odjela, službenici javnopravnih tijela, projektanti, investitori i drugi) da bi se postiglo ispravno funkcioniranje i pravilan rad u ISPU. U obzir će se uzeti i praćenje rada službenika upravnih odjela i koordinacija s javno pravnim tijelima. Rok za provedbu mjere je do kraja 2025. godine.

Mjera 36.: Izrada prostornih planova nove generacije (O)

Mjera se provodi u okviru NPOO-a, podkomponente C2.3. Digitalna transformacija društva i javne uprave, mjere R3-I7 Unapređenje sustava prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine kroz digitalizaciju, objavom javnog poziva. Svrha poziva je olakšati, osuvremeniti, unificirati i digitalizirati procedure izrade prostornih planova u Republici Hrvatskoj, donošenjem prostornih planova nove generacije putem elektroničkog sustava „ePlanovi“ od strane predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave i Grada Zagreba.

Mjera 37.: Ubrzanje aktivacije portfelja nekretnina od strateškog značaja za Republiku Hrvatsku uspostavom projektnog pristupa upravljanja (R)

Svrha provedbe mjere je ubrzanje aktivacije neiskorištenih nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske koje su od strateškog značaja za Republiku Hrvatsku u funkciju investicijskog, socijalnog, kulturnog, obrazovnog, ali i šireg društveno gospodarskog razvoja. Uspostavom projektnog pristupa upravljanja koji između ostalog uključuje formiranje multidisciplinarnih timova, razvoj marketinških strategija, promociju investicijskih lokacija, jačanje suradnje sa relevantnim partnerima i sl. povećava se investicijski potencijal i uspjeh investicijskih inicijativa te se pruža potpora ukupnim razvojnim ciljevima Republike Hrvatske.

Mjera 38.: Aktivacija portfelja nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske u funkciji smještaja tijela državne uprave ili drugih korisnika državnog proračuna (R)

Svrha mjere je aktivacija portfelja nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske u funkciji smještaja tijela državne uprave ili drugih korisnika državnog proračuna. Mjera obuhvaća aktivnosti povezane sa uspostavom sustava evidencija potreba za smještajem navedenih tijela, aktivnosti usmjerene na stjecanje nekretnina, obnovu/rekonstrukciju i sl., a sve u cilju zadovoljenja potreba smještajnih kapaciteta navedenih tijela. Provedbom mjere utječe se na smanjenje troškova državnog proračuna za zakupnine trećih osoba i povećava vrijednost ulaganja u poslovne prostore u kojima je realiziran takav smještaj.

Mjera 39.: Ubrzanje aktivacije portfelja nekretnina koje nisu od strateškog interesa za Republiku Hrvatsku kojima upravljaju MPGI i nadležna tijela uspostavom koordinacije decentraliziranog modela upravljanja

Svrha provedbe mjere je ubrzanje aktivacije neiskorištenih nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske koje nisu od strateškog interesa, za realizaciju investicijskih i razvojnih projekata. Uspostavom koordinacije decentraliziranog modela upravljanja u odnosu na druga nadležna tijela kojima su povjereni poslovi upravljanja nekretninama omogućava se brže i učinkovitije rješavanje imovinsko pravnih odnosa na državnim nekretninama u svrhu realizacije infrastrukturnih i razvojnih projekata. Sustav koordinacije obuhvaća vođenje interoperabilnog sustava za evidenciju nekretnina (Interni registar nekretnina IRN), koordinativne aktivnosti svih nadležnih tijela, kao i praćenje učinaka raspolaganja državnim nekretninama putem aplikacije Učinci raspolaganja državnim nekretninama (URDN). Aktivacija nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske koje nisu od strateškog interesa za Republiku Hrvatsku podrazumijeva sklapanje pravnih poslova raspolaganja tim nekretninama.

Mjera 40.: Ubrzanje aktivacije nekretnina koje nisu od strateškog značaja prenesenih na upravljanje društvu Državne nekretnine d.o.o. (R)

Svrha provedbe mjere je ubrzanje aktivacije neiskorištenih nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske koje nisu od strateškog značaja za Republiku Hrvatsku prenesenih na upravljanje društvu Državne nekretnine d.o.o., komercijalizacijom stanova, poslovnih prostora i rezidencijalnih objekata. Provedbom mjere društvo Državne nekretnine d.o.o. ekonomično smanjuje troškove upravljanja, a transparentnim postupkom kupoprodaje putem javnih natječaja omogućuju nekretninama ponovnu funkcionalnost te održi i produženi životni vijek nekretnine. Također, omogućuju se ponovna funkcionalnost nekretnina te održi i produženi životni vijek nekretnina.

Mjera 41.: Ubrzanje aktivacije portfelja pokretnina koje su trajno oduzete zbog počinjenja kaznenog djela (R)

Svrha provedbe mjere je ubrzanje aktivacije pokretnina kroz prodaju radi povećanja prihoda Državnog proračuna te smanjenja troškova održavanja. Aktivacija pokretnina sadrži i društveno korisnu komponentu kroz njihovu dodjelu državnim tijelima i korisnicima proračuna, lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, tijelima socijalne skrbi, organizacijama civilnog društva te pravnim osobama s javnim ovlastima.

5. Tablični prikaz provedbenog programa Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine za razdoblje od 2025. do 2028. godine

Prilog 1: Provedbeni program Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine za razdoblje od 2025. do 2028. godine – tablični prikaz